

A tartalomból:

- PC-piac: hazai helyzetkép
- DEC: Alphára várva
- Hetipiac: megjelenítők II.
- Falco: bútorok Sopronból
- Étika: informatikusoknak is
- Vírus: kísért a múlt

Olimpiai faxhálózat

Andorrától Bhutánon és a Közép-Afriai Köztársaságon át a csendes-óceáni Cook-szigetekig és Zimbabvéig fog össze nemzeti olimpiai bizottságokat, 89 NOB-tagot és 33 nemzetközi sportszövetséget az a faxhálózat, amelyet három évi előkészítő munka után helyezett üzembe az olimpiára a japán Ricoh, a játékok egyik szponzora. Barcelonában és a rendezvények színhelyén több mint hatszáz készülék működik, s röpi világgá a győzelmek és vereségek hírére.

Az úttörő vállalkozás tulajdonképpen kezdeményezője Juan Antonio Samaranch, a NOB elnöke volt, aki régóta vágyott arra, hogy a tagországok között hatékony információrendszer jöjjön létre. Nem kis mun-

kába került bekapcsolni az elmaradott telefonhálózattal rendelkező fejlődő és volt szocialista országokat, az önállósult egykori szovjet köztársaságokat. „Legalább harminc olyan helyre telepítettünk faxot, ahol még soha nem láttak ilyen készüléket” – mondot-

ta a Ricoh egyik vezetője. Megérte azonban leküzdeni a nehézségeket, mert a hálózat később is megmarad, s a cég spanyolországi részlegének elnöke szerint a Ricoh kiérdemelte az aranyérmet a képzeletbeli fax-olimpián.

Nyílt elkötelezettség

Geoff Morris, az X/Open Company elnöke-vezérigazgatója budapesti villámlátogatása alkalmából jelentette be a Miniszterelnöki Hivatal Informatikai Koordinációs Irodája

július 28-án, hogy javasolják a Magyar Köztársaság Kormányának az X/Open Felhasználói Tanácshoz való csatlakozását. Ezt az elhatározást komoly előkészítő munka előzte meg, amelynek során hazai és külföldi szakemberekből szervezett csoportok vizsgálták, milyen módon lehet és érdemes a magyar kormányzati munka egységes informatikai hátterét kialakítani. A döntés jelzi, hogy a szakemberek nem kívánják úgy lehorgonyozni az államigazgatást egy rendszer mellett, hogy abba beépüljön a gyártótól való függés. Igaz, aki figyeli a nemzetközi számítástechnikai ipar mozgását, az tudja, hogy ezt csak kifejezett szándékkal tehetnék, hiszen a legnagyobb hardvergyártók mindegyike elkötelezte már magát a nyílt rendszer – lényegében a Unix – mellett, és egyre gyakoribb a kereszttulajdonlás, illetve a rendszerek kompatibilitását megalapozó kutatási együttműködés is.

Mit várhat a magyar számítástechnika a kormány X/Open-beli tagságától? Elsősorban természetesen azok a hazai cégek örülhetnek a lépésnek, amelyek korábbi tapasztalataikra építve részt kapnak a rendszer-építésekben, illetve az oktatásokban. Ilyen a KFKI, amelynek egy éve felállított oktatóközpontja stratégiai helyet foglal el a tervekben, valamint számítanak a közelmúltban létrehozott akadémiai Információtechnológiai Alapítványra is. Azok a Magyarországon jelen lévő multinacionális szállítók pedig, amelyek valamennyien képesek nyílt rendszer szállítására, reménykedhetnek abban, hogy a megrendelésekről is nyíltan döntenek majd.

Felkavart PC-piac

Nem sokkal az új gépek és az új stratégia – amerikai gépek tajvani áron – bejelentése után hozták nyilvánosságra a Compaq második negyedévi jelentését. Eszerint a nyere-

ség az előző év hasonló időszakához képest 43 százalékkal nőtt! A tavalyi 20 millióval szemben 29 millió dolláros profitot ért el a cég. Az árbevétel 718 millióról 827 millió dollárra nőtt. A vártnál is erőteljesebb növekedés hírére a New York-i tőzsdén 2,25 dollárral emelkedett a Compaq részvények árfolyama.

Termékeik iránt akkora a kereslet, hogy egy-egy modellből átmenetileg nem is tudták kielégíteni az igényeket. Az ellátási zavarokat az alkatrészhiány okozza, de a cég vezetői remélik, hogy a harmadik negyedév végére minden megrendelésnek eleget tudnak tenni. Fontos az azonnali szállítás, hiszen az akadozás visszavetheti az árcsökkentés okozta keresletet. Vevőket veszíteni pedig most különösen veszélyes, mert az engedményekhez nemcsak az új eredmények, de a haszonkulcs csökkentése is szükséges volt: az árrés a tavalyi 34,5-ről fokozatosan 30,2 százalékra csúszott vissza.

A Compaq júniusi árcsökkentése a magyar PC-piacra is hatott. Változnak-e a vásárlási szokások? Eltűnnek-e a távol-keleti gépek a kínálatból? Ki meddig bírja az ársversenyt?

Kérdéseinket számos PC-forgalmazónak feltettük, válaszaikat a 4-7. oldalon olvashatják.

AJÁNDÉK EGÉR

46 900.-
11 900.-
+ 3 000.-

61 800.-
46 900 + 22m

Microsoft
for Windows
WORD
46 900 Ft

Microsoft
EGÉR
11 900 Ft

Microsoft
1 NAP OKTATÁS
3 000 Ft

Microsoft
Partner

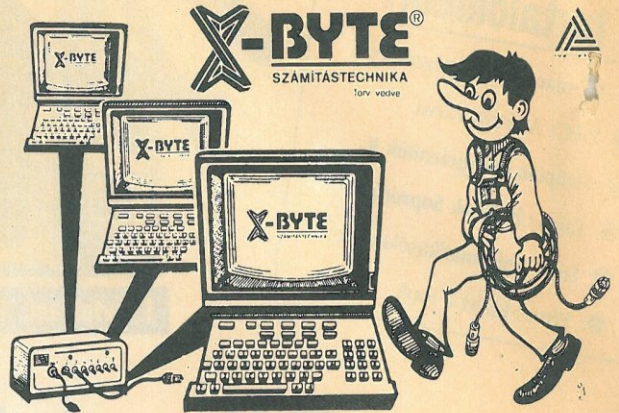
Az aPLUS nyári akcióján ha 45 000 Ft felett vásárol Microsoft szoftvereket, egy Microsoft egeret kap ajándékba és egynapos ingyenes oktatásban részesül. Természetesen a már megszokott aPLUS szolgáltatásokat is tartalmazzák áraink. (Hot Line, ingyenes Hírlevél...)

Amíg a készlet tart!
Viszonteladók jelentkezését is várjuk.

aPLUS

Bp. VIII., Horánszky (volt Makarenko) u. 26.
Telefon: 138-4144, Fax: 118-0915

KAPCSOLÓDJON A JÖVŐHÖZ!

SZÁMÍTÓGÉP-HÁLÓZATOK

MILYEN TÍPUSÚ HÁLÓZAT SZÜKSÉGES ÖNNEK?

ARCNET, ETHERNET, RS 232,
IBM CABLING SYSTEM, AT&T
SYSTEMAX, NOVELL HÁLÓZAT, ÜVEGSZÁL?

JÖJJÖN EL HOZZÁNK!

1138 Budapest, Népfürdő u. 17/e. Tel.: 173-1329 Fax: 173-1530
Kávé és üdítő mellett segítünk a választásban.

CSÖKKENTETT ÁRAK, VÁLTOZATLAN MINŐSÉG!

Információs szám: 108

Ingres

- osztott, relációs adatbázis-kezelés
- a client/server architektúra legfejlettebb megvalósítása
- hardverfüggetlenség, teljes hordozhatóság
- a VAX/VMS- és UNIX-világ egyik vezető terméke
- saját 4GL, komplett alkalmazásgenerátor
- teljes SQL-szabvány
- 3. generációs programnyelvi interface-ek
- forms editor
- report writer
- rollback & recovery

TELJES SZAKMAI TÁMOGATÁS, TANÁCSADÁS.

ALKALMAZÓI RENDSZEREK KIDOLGOZÁSA
(VAX-os referenciák).

FreeSoft Kft

1116 Budapest, Kondorosi út 76.
Telephely: 1088 Budapest, Reviczky u. 4.
Tel.: 138-4391; 138-4633. Fax: 118-5626

TARTALOM

Számítástechnika

4-6	Felkavart PC-piac	Körkérdés a forgalomról
7	DEC-bejelentésekről	Vigyázz, Alpha-kész, rajt!
9	DPX/20 modellek
Adaptálják az Rdb-t
Fejlesztőeszköz	Bull közgyűlés és serverek
Relációs adatbázis Alphára
DEC CASE
10	Jó a segítség
Kevesebb a Sun-disztribútor
Hír a Nesttől
Microsoft, DEC és mások	Elnapolt P5, beruházó Motorola
Cobra Conto Club
Háromból kettő
Unipalm-felhasználók, figyelme!
Profitok és deficitek
11	Notesztől serverig	Csúcsra a Zenith
12	Felvásárlás
TI 1500-as család
IBM és Microsoft
Windows + DOS	TI-t vesz a HP
Texas(i) szupermini
Válás amerikai módra
Bors az IBM orra alá
13	Hogyan válasszunk nagy felbontású monitort?	
15-16	Nagy felbontású CAD monitorok táblázata	

Távközlés

17	CNN oroszul
Néprészvény?
Miből mennyit?
Amerikai demokratáknál	Amerikai tévéállomás Moszkvában?
Privatizálják a Deutsche Telekomot
Távközlés Franciaországban
Elnökválasztó telefonok
18	Új névsorok	Telefonkönyv 1993

Irodatechnika

19	Windows/Pen	Íróvesszővel az asztalon is
20-23	König + Neurath	Falco-Sopron túl a Dunántúlon

Mutató

24-27	Kódexek, ajánlások	Etika az informatikában I.
28	Printfer az Xfertől	Gubancoljunk nyomtatót!
29	Mi mikor támad?
Öregek, de nem vének	Vírusnaptár
Hibernált vírusok
30	Hová menjünk?
Hirdetői index	Rendezvénykalauz

Kinyomtatott példányok száma: 10 000
Ebből névre szóló tiszteletpéldány: 7 000
Budapesti terjesztésre kerül: 2 000
Vidéki terjesztésre kerül: 1 000

A Heti CHIP-re előfizetés kérhető levélben:
1300 Budapest 3., Pf. 210
Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

LAPZÁRTA

APEH-programozás

Szerződést kötött az APEH és a Számalk-Dataman Kft., amelynek értelmében az APEH az egyik legnagyobb amerikai szoftverfejlesztő cég, a Dataman által képviselt Information Builders, Inc. negyedik generációs nyelvét, a Focus nevű programfejlesztő eszközt fogja használni összesen huszonhárom, a fő-

városban és a megyeszékhelyeken levő Microvax típusú számítógépén, valamint számos PC-n. Focusban a programozás a hagyományos programozási nyelveknél legalább tízszer hatékonyabb. Az említett szerződéssel az APEH lett a jelenlegi legnagyobb magyarországi Focus-felhasználó.

Data General bejelentések

Számos új és továbbfejlesztett termékkel lépett piacra a nyílt rendszerek vezető szállítója, a Data General (DG).

Nem kevesebb, mint 235 VAX-MIPS teljesítményűek a cég Motorola 88100 RISC processzorra épülő, most bejelentett nyolc-CPU-s Aviion rendszerei, az AV6280 és az AV8000-8. A 128-768 megabájtos RAM-mal és 5 megabájtos gyorsítótárral felszerelt gépek szállítása a negyedik negyedévben kezdődik meg. A DG jelezte: jövőbeni fejlesztéseiben a Motorola 88110-es processzort alkalmazza, s gépeinek következő generációjában már a 16 CPU-s rendszerek jelentik a csúcst.

Megújult a DG Unix-változata, az SVR4-kompatibilis DG/UX, amely támogatja az X Window 11.5-öt és az OSF Motif 1.2-t, valamint nyolc processzorig képes a párhuzamos feldolgozásra.

Megőrizve vezető szerepét a nagy megbízhatóságú háttér-

tárolók piacán, HADA II (High Availability Disk Array, nagy rendelkezésre állású lemeztömb) néven a cég új, RAID5 technológiát használó merevlemez alrendszereket fejlesztett ki, amelyek már az Aviion család kisebb teljesítményű, 4000-es sorozatához is csatlakoztathatók. Aki HADA-val felszerelt 4000-est vásárol, már körülbelül 7 millió forintért minden igényt kielégítő központi online információs serverhez juthat – hallottuk a DG-disztribútor Microsystemtől.

A Microsystem két friss hazai DG-alkalmazásról is beszámolt. A Topsoft az Aviion családot és az Ingest választotta platformként ügyviteli rendszereinek Unix alá való átdolgozásához, s VAR-ként fogja a DG gépeit forgalmazni. A tiszavasvári Alkaloidánál pedig egy világbanki nagyberuházás eredményeként egy komplett gyártósor – Soft-control Kft. által írt – termelés-követési rendszere fut majd Aviionokon.

Unixos Garancia

Július 29-én írták alá az első rész-szerződést – közel 30 millió forint értékben – a Garancia Biztosító központi számítástechnikai rendszerének megvalósítására. A szállításra kiírt versenytárgyalást a

Magyar-Francia Informatikai Kft. (a Bull magyarországi leányvállalata) és az S + H Számítástechnikai Kft. nyerte. A Unix-alapú rendszerhez a biztosítói felhasználói programokat az S + H szoftverház írja.

Felkavart PC-piac

Körkérdés a forgalomról

Június 15-én a Compaq jelentősen csökkentette árait. Ezzel lavinát indított el (*Heti CHIP 92/15.*), a márkás PC-k gyártói egymás után jelentik be árcsökkentésüket. Utánanéztünk, hogyan hat mindez a magyar piacra, nőtt-e forgalom, változtak-e a vásárlási szokások.

A bejelentés óta eltelt rövid (ráadásul nyári) idő számszerű tapasztalatok leszűrésére, tények megállapítására, elemzésre kevés volt, mégsem érdektelen a forgalmazók értékelése. Tipikusnak mondható egyik márkás PC-kezt forgalmazó cégünk vezetőjének véleménye: a gyártók-forgalmazók annyira kis árréssel kénytelenek dolgozni, amely már szinte nem is hoz nyereséget, hosszú távon tehát nem tartható. Ennek következtében a kisebb cégek kiesnek a versenyből. Gyakorlatilag eltűnnek a tajvani, névtelen számítógépek, hiszen olyan kicsi lesz a különbség áraik és egy márkás gép ára között, hogy mindenki ez utóbbit választja majd. Azonban ezek az árak nem tartathatók sokáig: pár hónap elteltével szép lassan elkezdnek majd felé kúszni.

Compaq

Egyértelműen optimisták a Compaq gépek forgalmazói. *Keviczky László* (Montana) a megrendelések erősen érezhető növekedéséről tájékoztatott. Mint elmondta, a bejelentést követő héten a Compaq 100-110 ezer olcsóbb gépre kapott megrendelést. Jó hatással van a piacra az árcsökkentés, a hazai eladások száma is nőtt az elmúlt hónapban. Olcsóbb gépei bejelentésével kedvező pozícióba került a Compaq mind a névtelen, mind a márkás PC-kkel szemben. Előreláthatólag a hasonmásgyártók sem árban, sem minőségben nem tudják ezt

a tendenciát követni, a nagy versenytársakkal szemben pedig, amelyeknek nem volt idejük felkészülni erre a lépésre, éppen a meglepetés az előnyük.

Gyurós Tibortól, a Rolisoft Divízió igazgatójától hallottuk azt a meglepő tény, hogy a Compaq olcsóbb lett a Samsungnál, ezért akik csak az árértért választották a Samsungot (amely éppen alacsonyabb árfevése miatt szerepelt a kínálatukban), ezentúl inkább Compaqot vesznek. Így a jövőben nincs szükség mind a két márkára, tehát a Rolitronnál egyszerűsödött az élet: ha PC, akkor Compaq; ezt kínálják integrált rendszereikbe. Ez az árharc már nem a piacért, hanem a túlélésért megy. A Rolitron piacutatásai azt bizonyítják, hogy sokan azok közül, akik korábban más márkákhoz pártoltak, visszatérnek a Compaqhoz, aki pedig szolgáltatásai miatt választotta ezt a gyártót, az továbbra is kitart mellette.

A legújabb, szám szerint kilencedik Compaq dealer, a Mikropo eddig hagyományosan távol-keleti gépekkel foglalkozott, és mint *Lórinccz Béla* kereskedelmi igazgató elmondta, ezzel a jövőben sem

hagynak fel. Tapasztalataik szerint ugyanakkor a magyar piacon nőtt az igény a kedvező áron hozzáférhető minőségi termékek iránt. Ebbe a kategóriába tartozik a Compaq, amely június közepe óta jóval többek számára vált elérhetővé. Úgy tűnik, a júniusi bejelentés nagyon felkavarta a piacot. Olyan közel került néhány Compaq gép ára a tajvaniakéhoz, ugyanakkor egyszerre annyival olcsóbb lett a többi neves PC-nél, hogy egyre többen választják még a magánvásárlók közül is.

Azért – erőteljes szervezeti háttérrel – a tajvani kínálatot is megtartja a Mikropo, sőt, akciós árakkal teszi még könnyebben elérhetővé ezt a kategóriát. Egyelőre csak ebből tudnak vásárolni a szűk költségvetési kerettel rendelkező intézmények. Ilyenek például az iskolák, ahol igen kevés a pénz, ugyanakkor tömeges ellátás kell a hallgatóknak, de ide sorolhatók az új cégek, a kezdő vállalkozások vagy az alapítványok is. Jellegzetes vásárlói szokás: a kulcsfontosságú helyekre minőségi, a kevésbé fontosakra kommersz gépeket telepítenek.

ALR

„Mivel a Compaq nyáron jelentette be az árcsökkentést, a versenytársaknak maradt idejük, hogy őszi reagáljanak a forgalom változására” – véli egy kon-

kurens cég. Mégis, napokon belül megtörténtek az első válaszlépések. A neves PC-k gyártói közül talán az ALR reagált a leggyorsabban: a Compaq-bejelentés másnapján már Budapesten volt a fax, amely az új árakat jelezte (*Heti CHIP 92/14.*)

Apple

Öngyilkos politikának tartja a minden határon túli árversenyt az Apple. Mint közelmúltban hazánkban járt elnöke, *Michael H. Spindler* elmondta, nem is szándékoznak részt venni benne. Meggyőződésük ugyanis, hogy ezt csak a fejlesztés rovására tehetnék, amit nem engedhetnek meg maguknak. Másrészt abban a szerencsés helyzetben vannak, hogy gépeik filozófiájukban, műszaki megoldásaikban lényegesen eltérnek az IBM-kompatibilis számítógépeketől, így nem kényeszerűlnék beleereszkedni ebbe az örvénybe.

AST

Az amerikai PC-piacon igen előkelő harmadik helyet birtokoló AST Kelet-Európában és Magyarországon is megvetette a lábát. Mint egy közelmúltbeli sajtómegbeszélésen az AST kelet-európai értékesítési menedzsere elmondta, az elmúlt pénzügyi évben hazánkban 1,5 millió dollár, Kelet-Európában mintegy 6 millió dollár értékben találtak gazdára AST PC-k. Tervük ebben az évben az értékesítés 45 százalékos növelése!

Minek tulajdonítja az AST az agresszív árcsökkentéseket? A vállalatnál úgy látják, a gyártók közül sokan küszködnek gazdasági problémákkal, magas adósságokkal, kintlévőségekkel. Az AST ezzel szemben stabil pénzügyi helyzetben lévő cég, amely nem tartja szükségesnek óriási árcsökkentéssel kitarítani a rakományait. Úgy vélik, jó minőségű PC-ikkel így is meg tudja őrizni piaci

pozícióit magyarországi disztribútorok, az USA Systems. Ennek ellenére az adekvát válasz a Compaq kihívására nem marad el, az összességében új gépcsaládok kerülnek piacra.

Dell

Nemrégiben szállította le árait a Dell, de Péter József ügyvezető igazgató a Sincordnál úgy érzi, hogy ezt hamarosan további bejelentések követik. Szerinte a vártnál gyorsabban csökkennek a hardverárak, s e folyamat eredménye hosszú távon az, hogy a klónforgalmazók eltűnnek vagy részesedésük minimális lesz. A nyugati helyzethez hasonlóan a sok szolgáltatást nyújtó nagy gyártók uralják majd a magyar piacot – ők ugyanis bírnak az áversenyt.

Everex, Polywell és Wise

Távol-keleti számítógépek helyett amerikai csúcsmínőségű és közép kategóriás PC-ket kínál az Intram. Lónyai László ügyvezető igazgató kérdésünkre elmondta, hogy a Wyse gépeknél – véletlen egybeesés – a közelmúltban jelentősen csökkentették az árakat. Az Everexnél és az alacsonyabb árfekvésű Polywellnél 10–20 százalékos árcsökkenés várható, folyamatosan, amit az Intram saját használatából megelőlegez. Az új Compaq gépek minőségéről még nincsenek tapasztalatok, ráadá-

PC-árak

Az alábbiakban közölt július végi árak tájékoztató jellegűek, a forgalmazóktól származnak. Áfát nem, de – eltérő időtartamú – garanciát tartalmaznak. Különbség lehet a tartozékokban, szállított alapszoftverekben, bővíthetőségben stb.

Neves gépek

Compaq (Mikropro, Rolitron)

Prolinea 3/25zs Model84,
386SX/25
(2 MB RAM, 25 MHz, 84 MB HDD, 2 ISA)
115 000 forint

Prolinea 3/25s Model84,
386SX/25
(2 MB RAM, 25 MHz, 84 MB HDD, 3 ISA)
121 000 forint

ALR (Traco)

Powerflex Flyer Model-1
386SX/25
(1 MB RAM, 25 MHz)
95 000 forint

Powerflex Flyer Model-60
386SX/25
(1 MB RAM, 25 MHz, 60 MB HDD)
113 000 forint

Dell (Sincord)

Dell 325SX
386SX/25
(2 MB RAM, 25 MHz, 80 MB HDD, VGA mono)
150 900 forint

Dell 325SX
386SX/25
(4 MB RAM, 25 MHz, 80 MB HDD, VGA mono)
161 300 forint

Olivetti (Olivetti Hungary)

M290-20
286/16
(1 MB RAM, 16 MHz, 80 MB HDD)
149 688 forint

M300-02
386SX/16
(2 MB RAM, 16 MHz, 80 MB HDD)
173 448 forint

Nem márkás gépek

Cobra

AT 286/80
(1 MB RAM, 16/20 MHz, 80 MB HDD)
69 000 forint

AT 386/80
(4 MB RAM, 33 MHz, 64 KB cache, 80 MB HDD)
109 000 forint

Monitorok vezérlőkártyával
Mono Hercules: 11 900 forint, VGA: 19 900 forint
Színes VGA (1024 × 768): 39 000 forint

M and S

AT/5 (286/12)
(1 MB RAM, 12 MHz, 80 MB HDD, mono monitor)
60 900 forint

AT/9 (386/25)
(2 MB RAM, 25 MHz, 80 MB HDD, mono monitor)
92 900 forint
Monitorfelárak
VGA mono (920 × 480): 4 100 forint
VGA színes (1024 × 768): 24 900 forint

Mikropro

MP0286 (286/16)
(1 MB RAM, 16 MHz, 40 MB HDD, mono monitor)
47 900 forint

MP0386 (386/40)
(2 MB RAM, 40 MHz, 40 MB HDD, mono monitor)
67 660 forint

Monitorfelárak
SVGA mono: 7 000 forint, színes: 23 000 forint

QWERTY

286/20
(1 MB RAM, 20 MHz, 80 MB HDD, mono monitor)
59 100 forint

386/33
(2 MB RAM, 33 MHz, 80 MB HDD, mono monitor)
84 700 forint

Monitorfelárak
VGA mono: 4 100 forint, színes: 23 000 forint

UTAZZON VELÜNK A SICOBRA!

A nemzetközi szakkiállítás témája:
számítástechnika – adatfeldolgozás – telematika – kommunikáció – irodatechnikai eszközök.
Időpont: 1992. október 6–10. Irányár: 74 490 Ft/fő + költőpénz.

Utazás repülővel, szállás 2 csillagos szállodában. Félpanziós ellátás.
Szakmai vezetés tolmácsolással, belépőjegyekkel.
Fakultatív program: A PÁRIZSI NEMZETKÖZI AUTÓSHOW megtekintése.

Megrendelési határidő: 1992. augusztus 24.

AKI SZÁMÍT, OTT LESZ PÁRIZSBAN!

MADEIRA Manager Kft. – STUDY Tours • Levélcím: 1538 Budapest, Pf. 529. • Telefon/telefax: 113-6107

sul még így sem tekinthető olcsónak, az alkatrészek és tartozékok ára pedig egyáltalán nem csökkent. A magyar cégek közül csak azok bírják majd a versenyt, amelyeknek a beszállítói csökkentik az árakat. A közeljövőben valószínűleg a 386SX-es PC-k lesznek olcsóbbak.

IBM

Gyorsan követik egymást az események az IBM-nél is. Június 2-i általános árcsökkentésük után július 14-én bizonyos típusok ára újra lefelé mozdult. (Ide tartoznak az AT-sínes és középkategóriájú mikrocsatomás számítógépek; de nem érintette az intézkedés az új OS/2-vel feltöltött gépek árait.) Július 21-étől a PS/1, a táska- és a noteszgépek vásárlói kapják olcsóbban a kiválasztott terméket. Ez utóbbi típusok ára több mint 30 százalékkal csökkent. *Straub Elek*, az IBM Magyarországi Kft. ügyvezető igazgatója a vevők körében elbizonytalanodást tapasztalt; ha nem nyár lenne, hamarabb tisztázódna a helyzet. Ma még nem lehet lemérni a konkrét hatást, bár valószínűleg tovább folytatódik a név nélküli számítógépek kiszorítása a magyar piacról, és helyüket a fejlett technológiával rendelkező, tőkeerős nagy gyártók termékei foglalják el.

Mitac

Bár a Compaq-bejelentést megelőzően átlagosan tíz százalékkal vitte le árait a Mitac, elsősorban nem az árversenyben lát perspektívát, hiszen a technológiai és anyagköltségek nem csökkenthetők minden határon túl. A cég a Cebiten már kiállított moduláris

felépítésű gépeivel akarja meghódítani a piacot. A gépek magyarországi bemutatója az őszi Compairre várható.

Mivel a hazai számítógép-értékesítésnél az árretek máris irreálisan alacsonyak, ebből nem lehet lényegesen engedni. Az Interag Informatika, mint *Molnár Péter* üzletág-igazgatótól megtudtuk, szolgáltatásai színvonalának növelése érdekében a disztribútori teendők mellett egyéb tevékenységeket is vállal. Tervei közé tartozik például a közeljövőben egy exkluzív számítástechnikai szakbolt nyitása.

Tandon

A Tandon egyes modelleknél szintén csökkenti árait, a magyar disztribútornál, az Omikronnál már pontos értesülések vannak ennek mértékéről is. *Dósa János* termékmenedzser értékelése szerint a piac drasztikusan átalakul. (Tajvanon például a négyezer PC-s cég több mint egyötöde megy évről évre tőkre.) Mivel a nagy számítástechnikai gyártók hatalmas veszteségeket szenvedtek tavaly, a kialakult árverseny tulajdonképpen előremenekülésnek tekinthető. A lavina elindítója, a Compaq és követői a piaci szegmensüket próbálják ily módon növelni, ám ennek következtében az árrés nagyon alacsony lett. Ez valószínűleg sok helyen a szolgáltatások rovására megy, holott a minőségi PC-k ártöbbletnek jelentős része éppen ebből adódik; a megbízható szervizhálozatot, a támogatást meg kell fizetni.

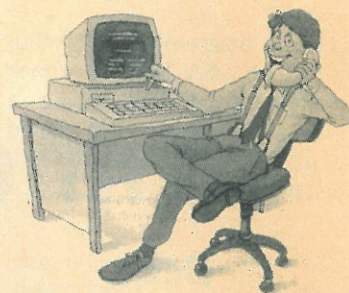
Több nyugati elemzés megkérdőjelezi, hogy a gyártók fenn tudják-e tartani megszokott műszaki segítő, tanácsadó és karbantartási szolgálatukat. A Tandon szerencsére nem tartozik a veszteséges cégek közé, mert racionalizál, például európai raktárbázisát Amszterdamból a gyár mellé, Bécsbe helyezte. Kontinensünkön jelenleg a harmadik legnagyobb PC-szállító. Az Omikron munkatársai a magyar piacon két éve folyamatos forgalomnövekedést tapasztalnak; úgy tűnik, ma már egyre többeknek megéri magasabb árkatóriájú, megbízhatóbb gépeket vásárolni.

Olivetti

Drasztikusan csökkentette árait az Olivetti is. *Uheretzky László* (Olivetti Hungary Kft.) elmondta, hogy a Compaq-árcsökkentés következményeinek hatását ma még nem igazán érzik, talán mert lusta a piac, sokan éppen haláltusájukat vívják. Magyarországon átalakul a kereslet szerkezete, a vezető szerepet a márkás gépek veszik át a távolkeletiekkel szemben. Mivel ez utóbbiakból a forgalmazók többnyire raktárkészletet tartanak, előfordulhat, hogy készleteiket beszerzési ár alatt kell értékesíteniük. Persze mindez nem megy egyik napról a másikra, a nyár nem a bevásárlások időszak. Ősszel indulnak el a nagyobb beszerzések, így év végénél előbb nem várható a piac megállapodása.

És a tajvaniak?

Úgy tűnik, a nagy változások várokozások csak a minőségi PC-knél tapasztalhatók, a piac kavargását, a kérdőjeleket csak a márkás gépek gyártói-forgalmazói érzékelik. A távolkeleti masinák piacát nem rengették meg az események, bár akad, aki már kacérkodik a legolcsóbb Compaq gépek forgalmazásának gondolatával. Meglepő módon a névtelen PC-k forgalmazói közül sokan nem is hallottak arról, hogy zuhannak az árak, vagy ha mégis, nem foglalkoznak vele. „A mi üzletpolitikánk független a Compaqétól” – öszszegi sommásan a véleményét az egyik cég munkatársa. „Áraink változatlanok. Abból, hogy a Compaq csökkent, nem következik, hogy nekünk is utána kellene mennünk” – hangzott egy másik vélekedés. *Hundák László* (M and S) arról tájékoztott, hogy amikor az Intel módosította a processzorok árait, cége is csökkentett, és ugyanígy járnak majd el, ha a tajvaniak szállítják le az árakat. Egyébként árpolitikájuk változatlan. *Halász Attila* (Exe Kft.) úgy látja, még ma is minden magyarországi márkás számítógép drága, kivételként az Intelt említette. A neves gépek árcsökkenése nincs ha-

tással a kommersz gépek áaira, mert még így is túl nagy az árkülönbség közöttük.

Gálfi István, a Qwerty ügyvezető igazgatója is úgy véli, hogy két jól elkülönült vásárlói kör van Magyarországon. Akiknek a márka az igényük, azokat nem érdekli az ár, akik viszont az árat nézik, azoknak eszükbe sem jut márkás gépet vásárolni. Egyébként a közeljövőben néhány nagy számítástechnikai cég látványos csődbezuhanásának lehetünk tanúi: zuhan a forgalom is, a nyereség is. Valószínűleg most éri utol a tajvani tömeges gyártás hatása a piacot; havonta-hetente változnak az árak, és mire beszállítják a gépeket, a konkurencia újabb csökkentést jelent be.

Dózsa András, a Cobra elnöke úgy fogalmazott: az általuk kínált gépekre nem az a jellemző, hogy tajvaniak, hanem az, hogy a Cobra árusítja őket. PC-ik ugyanis eladás előtt komoly tesztelésen esnek át, s ha később esetleg mégis probléma adódna, a Cobra biztosítja a garanciát és a szervizt, így elsősorban az számít, hogy a Cobra milyen partner; az ő felelősége, hogy gépeit a legmegbízhatóbb helyről szerezze be. Tapasztalatai szerint a magyar vevők nem hajlandóak semmilyen többletszolgáltatást megfizetni. A Cobra által kiszolgált piaci kör – új kft.-k, induló kis- és középvállalkozások – még tíz százalék felárat sem vállalnak. Talán már nem kizárólag az árat nézik, napjainkban már nem jellemző a különböző helyekről beszerzett legolcsóbb részekes gépek utólagos összeállítása, de a márkás gépek tömeges keresletétől még messze vagyunk. Sokkal hatásosabb például vírusirtó programot kínálni, a vírusfertőzést ugyanis mindenki valós veszélynek érzi.

Szekeres Zsuzsa

Vigyázz, Alpha-kész, rajt!

Mint már a *Heti CHIP* 92/15. számának lapzárta hírei között beszámoltunk róla, a Digital bejelentette a VAX gépek új, Alpha processzorral is korszerűsíthető („Alpha-kész”, Alpha-ready) generációját és VMS operációs rendszerének az X/Open ajánlásainak megfelelő, Open VMS elnevezésű változatát. Azóta bővebb információhoz jutottunk az új fejlesztésekről.

Nyílt VMS

Kezdjük a szoftverrel! Az Open VMS megfelel a Posix és az XPG3 szabványnak, tehát valódi nyílt rendszer. A Digital eddig húsz európai országban állított fel „Alpha erőforrás-központot” (Alpha Resource Centert), azaz olyan irodát, amelynek elsődleges feladata, hogy a vásárlókat segítse alkalmazásaik átvitelében most az új VAX, később az Alpha architektúrájú számítógépekre. Az itt dolgozó szakemberek, akik közvetlen összeköttetésben vannak a Digital fejlesztőivel, elemzik a megrendelő alkalmazását, megállapítják, hol szükséges beavatkozás, és megtervezik az átalakítás folyamatát, lépéseit. Az alkalmazás eredetileg készülhetett más, nem Digital platformra is. A központok feladatai közé tartozik az új típusokra való betanítás, átképzés.

Az „Alpha-kész” program keretében azoknak, akik most az új VAX modellek valame-

lyike mellett döntenek, kedvező áron biztosítják a váltást a megfelelő Alpha processzoros számítógépre.

Mint a Digital vezetői bejelentették, az Open VMS – az OSF/1-gyel és a Microsoft Windows NT-vel együtt – a Digital XXI. századi stratégiájának alapköve. Véleményük szerint a három operációs rendszer valamennyi vásárlói igény kielégítésére alkalmas, az egyszerűen kezelhető személyi számítógéptől a legkritikusabb üzleti, pénzügyi feladatok ellátásáig. A DEC nyílt hálózati rendszerében, a NAS-ban (Network Application Support, hálózati alkalmazás támogatása) integrált szoftvertermékekkel együtt a lehető legnyitottabb adatszolgáltató környezetet alkotják.

Nagy hálózatok

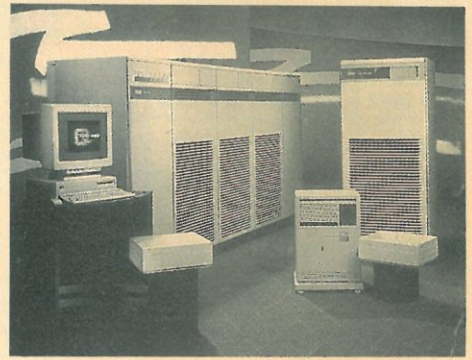
Bővült a NAS is: tíz új adattároló terméket vezettek be a piacra, amelyekkel könnyebbé válik a hálózati adatbázis elérése az íróasztal mellől. A TCP/IP legújabb változata támogatja az Open VMS alatt futó alkalmazásokat a Unix-, az IBM- és a PC-rendszerekkel való kommunikációban.

Peter Smith, a Digital európai értékesítési és marketing ügyeiért felelős elnökhelyettese szerint immáron nyolc éves megoldásukat, amely az Open VMS rendszer alatt dolgozó gépeket is képes nem hierarchikus, a végpontok között sok úton is kapcsolatot létesítő kiterjedt hálózatban – nyalábban – működtetni, még mindig nem tudta lekörözni az IBM. Ez a rendszer a világhálózat bármely pontján (például földrengés miatt) kimaradó gépeket az elsődlegesen rajtuk tárolt adatokkal együtt képes helyettesíteni. A nyalábok közötti kapcsolatot biztosító, tavaly bevezetett Vaxcluster Multi-datacentre Facility negyven kilométeres távolságot hidal át. Jövő évre ígérik azt a változatot, amelynél ez a határ megszorozódik, sok száz kilométer lesz.

Háromszáz Alphás rendszer

NVAX a neve annak az új mikroprocesszornak, amellyel az Open VMS köré épített gépek működnek. A modellek között van hálózati munkahely, asztali és egész részleg számára tervezett adattár, valamint távolsági hálózat kiszolgálására is alkalmas központi nagyszámítógép. A DEC állítása szerint a mikroprocesszor kategóriájában, de általában a RISC-lapkák között is a leggyorsabb.

Az új gépekből épített hálózatban az adatok mozgásának gyorsítása végett a Digital egy

új, protokollfüggetlen, nyitott hálózati kapcsolót is tervezetett. A szerényen Gigaswitchnek nevezett termék az FDDI szabvány szerint dolgozik majd, 100 megabit/másodperc sebességgel. Az egy másodperc alatt feldolgozott csomagok száma eléri a 6,25 milliót.

Maga az Alpha program, azaz az ehhez a 64 bites mikroprocesszorhoz alkalmazkodó számítógépek és szoftver ügyében a következőket tudtuk meg. Az operációs rendszerek közül már elérhető az Open VMS-en kívül az OSF/1, a Windows NT, az USL System V 4.2 és a Pick. Eddig hétszáznál több szoftverkészítő csatlakozott a programhoz, vállalva, hogy Open VMS, illetve OSF/1 alá fejleszt alkalmazást. 250 alkalmazás átírása van folyamatban, illetve készült el. A mai napig háromszáz, Alpha mikroprocesszoros számítógépet használnak világszerte.

Új és régi VAX-ok

Modell	Teljesítmény (helyi tranzakció/másodperc)
Microvax 3100-80	21,60
Microvax 3100-90 (új modell)	34,00
VAX 4000 Model 100 (új modell)	51,95
VAX 4000 Model 400	51,28
VAX 2x4000-500	103,10
VAX 4000 Model 600 (új modell)	103,87
VAX 6000 Model 610	102,30
VAX 7000 Model 610 (új modell)	123,83

Csak most, amíg a készlet tart!

40 Mbyte-os winchesterek	17 900 Ft + áfa
120 Mbyte-os winchesterek	33 900 Ft + áfa
14" mono monitor	8 200 Ft + áfa
14" VGA 1024 x 786; 0,28 dp.	26 900 Ft + áfa
VGA csatlakozók	3 900 Ft-tól + áfa
101 gombos billentyűzet	2 400 Ft + áfa

EXE Kft.

Üzletünk címe:

1133 Budapest, Esztergomi utca 18.
Tel.: 129-8970, 120-9691; Fax: 141-4636

**CERTIFICATE
OF X/OPEN
BRANDING**

This is to certify that
*X/Open's mission "to bring greater
value to users from computing
through the practical implementation
of open systems"*

**Digital Equipment
Corporation**
has entered into a Trade Mark
License Agreement with
X/Open Company Ltd
in accordance with which the
following products are
registered under the
XPG3 Branding Program

Signature

Gordon Adams
President and Chief Executive Officer
X/Open Company Ltd
18 June 1992

date of issue

OpenVMS V6.5 or greater
with OpenVMS POSIX V1.1
or greater &
VAX C V3.2 on
Digital's VAX Family

The XPG3 brand is the
internationally accepted symbol
of conformity to the X/Open
Portable Run Guide XPG3 and
reference is committed to open
systems.

© 1992 X/Open Company Ltd. All rights reserved.
X/Open is a registered trademark of X/Open Company Ltd.
Digital Equipment Corporation is a registered trademark of Digital Equipment Corporation.

x/Open

BASE XPG 3

The

Perfect Match for Exclusive Performance!

Plug & play high performance SCSI solution includes:

- High performance **Adaptec AHA-1542B** multitasking AT-to-SCSI master host adapter with built-in floppy controller
- Internal SCSI ribbon cable with alternate external bracket
- ASW-1410 ASPI Software driver (DOS Manager with ASPI disk module)
- ASW-1420 ASPI Software driver (OS/2 Manager with ASPI disk module)
- ASW-1440 ASPI Software driver (Novell NetWare 286 and NetWare 386 v 3.0 and v 3.1 with ASPI disk module)
- High performance **Quantum 425 ProDrive** 425 MBytes intelligent SCSI hard disk drive
- Adaptec AHA-1542B Installation guide
- Adaptec AHA-1542B User's manual
- Quantum Universal Configuration Guide

The SCSI Specialists

AXIS Handelsges. m.b.H., Szövetség u. 17. II.3. H-1074 Budapest, Hungary
Tel.: +361 122-1152; Tel./Fax: +361 141-7637

©1991 copyright by ATR&gianni&gianni's

Információs szám: 199

Bull közgyűlés és serverek

Jóváhagyták a részvényesek az IBM 5,68 százalékos részvételét a Bull csoportban. A többi tulajdonos a francia állam 72,03, a France Télécom 16,17, a NEC Corporation of Japan 4,43 és a kisrészvényesek 1,69 százalékkal. Az új elnök, Bernard Pache (akinek kinevezéséről a *Heti CHIP* 92/15. számában írtunk) korábban francia nagyvállalatok – többek között a Charbonna-

ges de France állami szénbányászati tröszt és a Pechiney alumíniummal és nukleáris tüzelőanyagokkal foglalkozó nemzetközi társaság – vezérigazgatója volt.

Ide kapcsolódó hír, hogy új tagokkal egészült ki a Bull hálózati kiszolgálóinak családja. Táblázatunk a DPX/20 400-as és 600-as sorozat modelljeinek főbb jellemzőit foglalja össze.

Relációs adatbázis Alphára

VMS környezetben ma a Digital Rdb/VMS elnevezésű terméke a legnépszerűbb relációs adatbázis-kezelő: több mint húszezeret adtak el belőle világszerte.

Most a DEC bejelentette, hogy az Rdb/VMS a 64 bites Alpha mikroprocesszoros gépekhez készült Open VMS és Alpha OSF/1 platformra is beszerezhető lesz. „Célunk, hogy a különböző cégek VAX-os adatbázis-kezelőit integráljuk az Rdb/VMS-sel. Így akarunk segíteni, hogy felhasználóink korábbi fejlesztései ne menjenek

veszendőbe, azokat az új, Alpha architektúrára is átmenthessék. Ezt nevezzük cégünknek *információháló-stratégiának* – jelentette ki David Stone, a DEC szoftver-részlegének elnökhelyettese.

Stone úr szerint „a Digital sok ezer vásárlója épít az Rdb-re, használ ilyen alkalmazást VAX rendszerén. Az Open VMS és az OSF/1 operációs rendszer alatt futó Rdb nyílt környezetet, kiemelkedő teljesítményt és szolgáltatásokat, valamint jelentős költségmegtakarítást nyújt majd a felhasználóknak”.

DEC CASE

Harmadik generációs (3 GL) szoftverfejlesztő eszköz forgalmazását jelentette be a Digital. A DEC 3 GL Implementation Toolkit for VMS elnevezésű termék nagy, összetett szoftverfejlesztési projektekhez kínál egységes eljárásmodokat, automatizált eszközöket. Felhasználója szabványos, konzisztens környezetben dolgozhat, programozási időt takaríthat meg. Lerövidül a teljes fejlesztési ciklus, csökken a kódolási hibák száma.

Helyreigazítás

A *Heti CHIP* 92/15. számában, *Gazdára várva* című cikkünkben a hazai számítástechnikai szakma két prominens képviselőjének pozícióját pontatlanul közöltük. Peller Róbert a KSH elnöke által a SZÜV élére az ÁVÜ határozata alapján kinevezett elnöki biztos, Monoki Árpád pedig a SZÜV vezérigazgatóhelyettese.

Mindketten az SZSZVSZ elnökségi tagjai.

Bull DPX/20

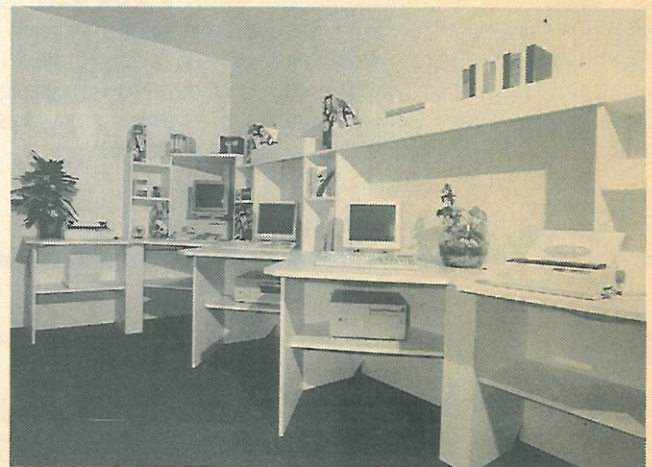
	400-as sorozat		600-as sorozat		
Modell	Model 430	Model 450	Model 610	Model 620	Model 650
Kivitel	asztali/torony	asztali/torony	torony	torony	torony
Órajel-frekvencia (megahertz)	25	42	25	33	50
Alapmemória (megabájt)	16	32	16	32	64
Maximális memória (megabájt)	128	128	512	512	512
Adatgyorsító (kilobájt)	32	32	32	64	64
Utastítséggyorsító (kilobájt)	8	8	8	8	8
Merevlemez (megabájt)	400	400	400	400	800
Merevlemez-bővíthetőség (gigabájt)	0,8	2	6	6	6
Lemez helyek száma/méret (hüvelyk)	2/3,5	2/3,5	3/5,25 vagy 6/3,5	3/5,25 vagy 6/3,5	3/5,25 vagy 6/3,5
Lemezopciók	400 MB	400 MB, 1 GB	400, 857 MB, 1, 1,37 GB	400, 857 MB, 1, 1,37 GB	400, 857 MB, 1, 1,37 GB
Külső lemezkapacitás, max. (gigabájt)	8	28	33,5	33,5	33,5
Teljes lemezkapacitás (gigabájt)	8,8	30	39,5	39,5	39,5
Szabad kártyahely	3	4	7	7	7
Integrált SCSI	nincs	van	nincs	nincs	nincs
Gr3 grafikus processzor	opció	opció	opció	opció	opció
Felhasználók száma	5-50	5-50	25-150	25-150	25-150

LAFOX KFT

A TERMÉK NEVE:

LAFOX CORNER

SZÁMÍTÓGÉPES IRODABÚTOR

ELŐNYEI: ELÉRHETŐ ÁR, ESZTÉTIKUS KIVITEL, HELYTAKARÉKOSÁG, VARIÁLHATÓSÁG, STABILITÁS

168-4702

Elnapolt P5, beruházó Motorola

Ehalsztotta következő generációs mikroprocesszorának premierjét az Intel. Az eredeti menetrend szerint idén év végére kellett volna piacra kerülnie a processzornak. Mint most a cégnél közölték, 1993 első negyedévéig folytatják az egyelőre csak P5 munkanéven ismert processzor tesztelését.

Bár elemzők másként vélekednek, Paul Otellini Intel elnökhelyettes azt hangoztatta: szó sincs róla, hogy a halasztás azt jelentené, hibák vannak a P5-ben. Több helyütt működik a lapka prototípusa, s a szélesebb körű béta-tesztelés

az eredeti ütemezés szerint kezdik meg. A későbbi premier viszont módot ad az Intelnek, hogy javítson a gyártási folyamaton.

Az Intel nagy vetélytársa, a Motorola ugyanakkor skóciai gyártóbázisának bővítését tervezi. Ha a fejlesztés megvalósul, a cég East Kilbride-i üzeme a legnagyobb félvezetőgyár lesz Európában. A Motorola 40 millió fontot szán a beruházásra, amelynek befejeztével Skóciában is gyárthatja a jelenleg csak az Egyesült Államokban készülő új generációs mikroprocesszorait.

tevékenysége átkerül az Icon Kft.-hez, amely vállalja a Nest által eddig üzembe helyezett rendszerekkel kapcsolatos összes tevékenységet. A cégek nagy figyelmet fordítanak arra, hogy a felhasználókat ne érje semmilyen, a

váltásból adódó hátrány, amit az is biztosítani látszik, hogy a Nest korábbi Sun-témafelelőse, Janssen Miklós a továbbiakban mint az Icon munkatársa dolgozik, s eddigi ügyfeleivel továbbra is ő tartja a kapcsolatot.

Unipalm-felhasználók, figyelem!

Lapunk tájékoztatást kapott a Nest Kft.-től, mint az Unipalm magyarországi disztribútorától, hogy megkezdték a PC-NFS legújabb verziójának forgalmazását. Az új változat számos olyan szolgáltatást nyújt, ami miatt a PC-NFS 4.0 az egyik legjobb DOS-alapú TCP/IP-NFS megvalósításának mondható. Újdonságok: teljes kompatibilitás a DOS-szal,

valamint a Windows 3.0-val és 3.1-gyel; maximum 16 egyidejű TCP kapcsolat; új Console Messaging funkció; felső tárterületre tölthetőség; helyi nyomtatóserver kiszolgálása; menüvezérelt adminisztráció; online segítség; Novell Netware, Banyan és LAN Manager párhuzamos használata. A PC-NFS 4.0 ára 44 500 forint.

Cobra Conto Club

Komoly érdeklődés mutatkozik a Cobra Computer július elsejétől beindított új szolgáltatása iránt. A népszerű Cobra Conto ügyviteli programcsomagnak már több mint 350 felhasználója van, túl sok ahhoz, hogy a napi üzleti, programozói munka elvégzése mellett gördülékenyen ki tudják szolgálni őket. Így előfordulhat, hogy csak hosszas várakozás után tudnak a cég munkatársai egy-egy felvilágosításra váró partnernek visszajelezni. A probléma megoldására önálló szervezetet alakítottak, Cobra Conto Club néven. A klub lehetőséget teremt a

rendszeres kapcsolattartásra, emeli a programmal kapcsolatos szolgáltatások színvonalát. A tagok mérsékelt éves tagdíj fejében „forró drótos” segítőszolgálathoz fordulhatnak, felhasználói és számviteli konzultációs klubnapokon vehetnek részt, térítésmentesen jutnak az új programváltozatokhoz, kedvezményeket kapnak vásárlásoknál, tanfolyamoknál, rendszerfelülvizsgálatkor és sok egyéb esetben. Aki mindezt nem igényli, az természetesen a továbbiakban is megrendelheti a helyszíni szolgáltató stáb segítségét, a szokásos üzleti feltételek mellett.

Háromból kettő

Háromról kettőre csökkent a hazai Sun disztribútorok száma (Icon, Dataware) azzal, hogy a Nest Kft. és a Sun Microsystems közös megegyezéssel nem hosszabbította meg a Nest kinevezését. Az ügy háttérében az áll, hogy

a Sun számára csak egy bizonyos éves forgalom (mintegy 1 millió dollár) felett kifizetődő a disztribútorok fenntartása.

A megállapodás azt is tartalmazza, hogy a Nest korábbi ügyfélköre és a Sunnal kapcsolatos

Profitok és deficitek

■ Az előző év hasonló időszakához képest 52 százalékkal több, 210 millió dolláros nyereségről adott hírt a Microsoft. A cég most lezárt pénzügyi éve így a tavalyi 463 millió dollárnál lényegesen nagyobb, 708 millió profitot hozott.

■ Kevésbé bizonyult sikeresnek a Digital, amely 1,85 milliárd dolláros veszteséggel zárta ugyanezt a negyedévet. Ennek persze nagy részét – másfél milliárdot – az elbocsátásokkal és egyéb költségcsökkentő intézkedésekkel járó átszervezési költségek teszik ki. Bár a vállalat nem hozott nyilvánosságra konkrét számokat, elemzők úgy becsülik, körülbelül húszezer embert bocsátanak el a 113 800 fős létszámból.

A teljes pénzügyi évben a DEC körülbelül 14 milliárd dolláros árbevételért el, ám ennek ellenére tavalyi – fennállása óta első – vesztesége (617 millió dollár) idénre 2,8 milliárdra duzzadt. A pénz-

ügyi visszaesésnek nyilván komoly szerepe volt abban, hogy a cég legendás hírű alapító-elnöke, Kenneth Olsen bejelentette: október elsejével visszavonul.

■ Hasonló nehézségekkel küzd a brit PC-ipar valamikori fenegyereke, az Amstrad. A június 30-ával befejeződött pénzügyi évre elkönyvelt vesztesége a vártnál valószínűleg 25 millióval többre, 65 millió fontra rúg. Alan Sugar alapító-elnök szerint ez elsősorban a gyors PC-árzuhanás és a tervezettnél nagyobb átszervezési költségek következménye.

■ A legutóbbi negyedévben az egy évvel korábbinál 7,6 százalékkal nagyobb, 322 millió dolláros nyereséget ért el a 3M. Bár a gyártónak, amely termékeinek közel felét exportálja, komoly károkat okoztak a valuták árfolyamváltozásai, ezt többek között a termelés és a termelékenység növelésével sikerült ellensúlyozni.

Csúcson a Zenith

Munkahely, munkaadó, állománytár, színes noteszgép – ezek a Bull Zenith nyári újdonságai. Követve a világszerte tendenciát vagy inkább együtt lélegezve a konkurenciával, a hálózati munkahelynek szánt Z-Station sorozat tervezői is a beépített hálózati rendszer mellett döntöttek. Nem kötelezték el azonban magukat egy szoftver, a Novell Netware mellett – mint a Compaq –, hanem a Microsoft LAN Manager és a Banyan Vines-t kínálják. A beépített szabványos Ethernet átviteli felülethez tehát csak csatlakoztatni kell a kábelt, bekapcsolni a gépet, s máris indulhat a hálózati munka.

A jobb képfeldolgozást az 1024×768 felbontású SVGA videokimenet és a – külön beszerezhető – Windows-gyorsító szolgálja. Valamennyi Z-Station könnyen szerelhető, kevés csavarral, pattintható elemekkel. A teljes sorozatban cserélhető a CPU, tehát tulajdonosának nem kell a számítógépet kicserélnie, ha követni akarja az Intel X86-os sorozatának fejlődését. A legkisebb modell teljesítménye is hatalmas, de a legnagyobb, EISA sínes Eh modell már adatbázisgépként is kiválóan használható.

Természetesen SCO Unix alatt használt állományok nagy kapacitású tárolója is a Zenith Z-Server sorozata. Modelljeibe a ma legna-

gyobb teljesítményű Intel 486SX és DX processzort építik be. A rájuk kapcsolható, illetve beépíthető tömegtároló lehet IDE vagy SCSI, merevlemez, fénylemez vagy mágnesszalag. A pattintásos megoldásnak köszönhetően néhány percig tart csupán egy új tárolóegység beszerelése és bekapcsolása. Az illetéktelen betolakodót három szintű védelemmel igyekeznek a tervezők távol tartani: mechanikusan a zárható fedéllel, logikailag pedig a billentyűzet letilthatóságával és BIOS jelszó használatával.

Négy taggal bővült a Z-Sport táskaszámítógép-sorozat: két új 386SX/25-ös, egy 486SX/20-as és egy 486SX/25-ös modellel. A kisebb gépek legnagyobb központi tára 8, a nagyobbaké 12 megabájtos lehet, vagyis nyugodtan használhatók Unix operációs rendszerrel is. Az LCD Edgelit képernyők 640×480 képpontos VGA felbontásban 64 szürkeárnyalatot jelenítenek meg. Valamennyi modellben három(!) bővíthető hely és két 5,25 hüvelykes perifériahely van – a beépített 1,44 megabájtos kislemezegység és a legalább 60 megabájtos merevlemez mellett.

Ezzel a táskaszámítógépekkel pillanatok alatt lehet telefonon hálózati kapcsolatot létesíteni, hiszen beépített modemmel szállítják őket. A munka-

Z-Server,
Zenith megjelenítővel

szünetében a gépek automatikusan elszenderednek. Ha egy percig semmi sem történik, a 25 megahertzes modell 3,125, a 20 megahertzes 2,5 megahertzre lassul. A súlyuk három kilopond alatt van.

Különleges szolgáltatást, az IEEE 802.3 szabvány szerint kialakított, beépített HSC/Ethernet kártyát kínál a Bull a Z-Note sorozat négy modelljével. Ehhez járul természetesen az előre konfigurált No-

vell Netware, LAN Manager és Banyan Vines hálózati kliens szoftver. Mind az öt noteszgépet 386SL processzorra, 2–12 megabájt központi tárral, és három modell esetében 64 kilobájt gyorsítótárral szállítják. A csúcsmo-
dellben aktív mátrixos színes képernyő van, amely VGA üzemmódban 16, 320×320-as felbontásnál pedig 256 színt különböztet meg.

Akkumulátorok kimerülésekor a számítógépek pánikba esnek és gyorsan mentik, ami menthető. Csipkerózsika álomra is képesek: ha csak pihenőre kapcsolják ki őket, bekapcsoláskor ott folytatják, ahol abbahagyták. Bár e sorozat noteszgépekből áll, alig 10 dekával könnyebbek a Z-Sport modelleknél, igaz, kicsit szélesebbek is. Érdemes még megjegyezni, hogy az Amerikában áprilisban már bevezetett Z-Note sorozatot a Byte magazin a tavaszi Comdex legjobbjának kiáltotta ki.

VaMá

Vigyázzban a három testőr:
Z-Station, Z-Sport és Z-Note együtt

Egyszer használatos **KQD-PACK** ILLATOSÍTOTT
véd a fertőzésektől

WC-Papírülőke

Válják egészségére!

**Most már nem csak
a babérjain ülhet
nyugodtan!**

Forgalmazza:

**KÖVESDI
QUALITY
DESIGN**
Tel/Fax: 176-1492

H-1021 Budapest, Kuruclesi út 8/A
Nagykereskedők jelentkezését is várjuk!

Z Megrendelek csomag KQD-PACK-ot 34.-Ft-os egységáron.
O Név és cím:
P
U Jelen kuponon való 5 csomag feletti megrendelését díjmentesen postázzuk.
J Egy csomag 10 db egyszerhasználatos illatosított papírülőkét tartalmaz.
K Fizetés utánvétellel. A termék ára az ÁFA-t is tartalmazza.
 KQD Kft. H-1021 Budapest, Kuruclesi út 8/A

TI-t vesz a HP

A Texas Instruments Computer Systems & Services felvásárlására vonatkozó szándéknyilatkozatot írt alá a Hewlett Packard. A végleges megállapodásra a tervek szerint még az ősszel sor kerül. A vásárlás legfontosabb

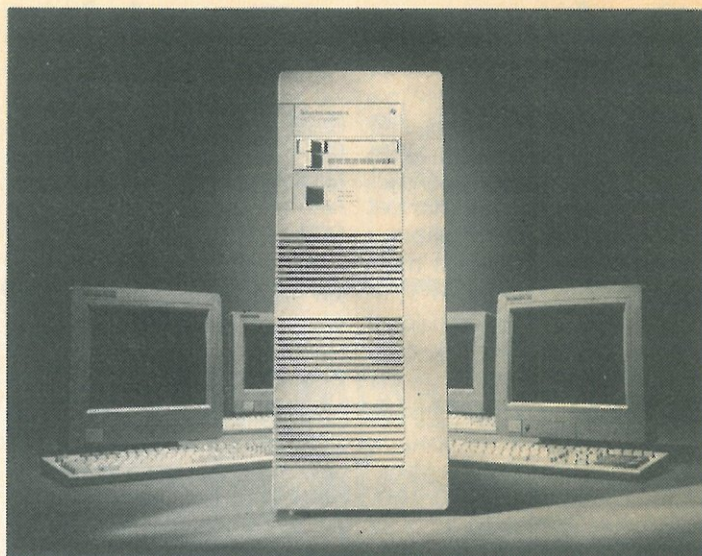
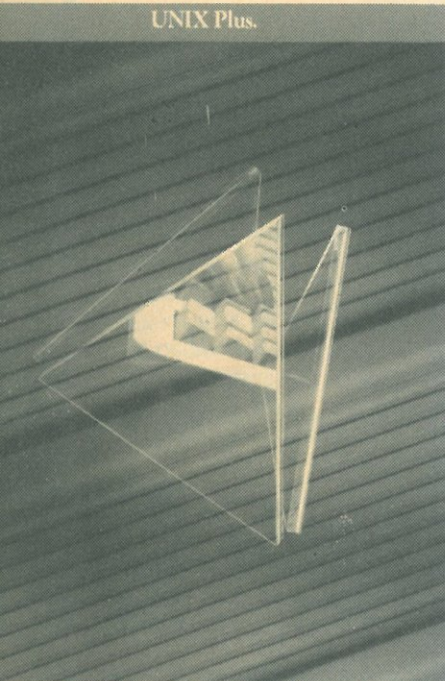
motívuma a Texas 1500-as típusjelű, ügyviteli és kereskedelmi vonalon erős, Unix-alapú, többfelhasználós számítógépcsaládja, amelyet az egyezmény értelmében a jövőben a HP forgalmaz.

1986-ban a TI az elsők között kötelezte el magát a többfelhasználós Unix rendszerek mellett, s jelenleg mintegy 125 ezer ilyen konfigurációja működik világszerte.

Nem érinti a HP vásárlási szándéka a TI kutató-fejlesztő gárdáját, valamint gyártósort. Az OEM megállapodás értelmében továbbra is a TI fogja gyártani az 1500-asokat, csak éppen a HP részére. A HP pedig egészen addig, amíg ezekre a gépekre piaci igény mutatkozik, megszervezi az értékesítést és karbantartást.

A TI vezetősége úgy nyilatkozott, hogy a továbbiakban erőiket azokra a területekre összpontosítják, ahol a leginkább versenyképesek: a szoftverfejlesztő eszközökre, noteszgépekre és nyomtatókra.

UNIX Plus.

Válás amerikai módra

Tíz évi együttélés után 1990 őszién válásba került az IBM és a Microsoft házassága. Az akkori szakítás végére most jogilag is pontot tettek az érdekeltek, s ezzel megszakadt a PC-ipart több mint egy évtizeden keresztül meghatározó közös fejlesztőmunka.

Megállapodásuk értelmében azonban mindkét fél engedélyezi a másiknak szabadalmi felhasználását. Mivel a kékek nagyságrenddel több szabadalmat vittek a vásárba, ezért a Microsoft elfogadta a mintegy 25 millió dolláros IBM követelést. A vitát kirobbantó OS/2 kontra Windows ügyben az egymás programjainak forgalmazását, keresztengedélyezését 1993 végéig felmondják. Ez az IBM-re nézve azt jelenti, hogy az 1993 vége előtt kifejlesztett Win-

dows-változatok forráskódjához szabadon hozzáférhet, ami alól csak az új fejlesztésű Windows NT a kivétel. Megfordítva ugyanez igaz a Microsoftra nézve az OS/2 esetében. Forráskód termékekben való felhasználása esetén mindkét cég további jogdíj fizetésére kötelezett.

Noha a tárgyalások eredetileg kizárólag az OS/2 szerzői jogainak megosztására irányultak, végül a szabadalmak átengedése sokkal nagyobb körre terjedt ki. Az IBM, amely egy-két kisebb céggel kötött megállapodását leszámítva mindeddig mereven elzárkózott szoftvertechnológiájának kiárítása elől, most első alkalommal írt alá vezető fejlesztővel szoftverszabadalmakra vonatkozó keresztengedélyezési szerződést.

Texas(i) szupermini

Mint az előbbi cikkünkben olvashatták, abban, hogy a Hewlett-Packard elhatározta: felvásárolja a Texas Instruments számítástechnikai részlegét, nem kis szerepet játszott az a tény, hogy az austini cég fontos pozíciókat szerzett a többfelhasználós Unix gépek piacán.

Most két ilyen modellt mutatunk be. Mindkettő a TI 1500-as családjába tartozik, de míg ebben a sorozatban többprocesszoros gépek is vannak, az 1505-ös és az 1507-es típus – bár integrált állomány- és kommunikációs processzorral rendelkezik – egyprocesszoros megoldású. A rendszerek a Motorola 68030-as vagy 68040-es lapkájára épülnek. A kisebb, 1505-ös modellhez 64 terminál csatlakoztatható, s egyszerre 32 aktív felhasználót szolgálhat

ki, míg az 1507-es mindkét szempontból kétszer ennyire képes.

Lássunk néhány tipikus jellemzőt! A gépek 1 megabájtos SIMM modulokból építkező RAM-ja alapesetben 4 megabájtos, és ugyancsak 4 megabájtos lépésekben 16 megabájtig bővíthető. A háttértároló formázás előtti kapacitása elérheti a 4,56 gigabájtot. Opcionálisan három SCSI lemez alrendszer közül választhatunk. Ezek: 260 megabájtos (3,5 hüvelykes), 380 megabájtos (5,25 hüvelykes) és 760 megabájtos (5,25 hüvelykes). Hat 3,5 hüvelykes félmagas vagy egy 5,25 hüvelykes teljes magasságú és egy 3,5 hüvelykes félmagas alrendszer építhető be.

A gépek operációs rendszere a TI System V, a Unix System V, Release 3.2.0 bővített változata.

Bors az IBM orra alá

Eltelve attól az aggodalomtól, amelyet a jó hardver paraméterei alapján PS/2 modellt választó vásárlók sorsa keltett bennük, a Microsoft vezetői elhatározták, hogy különleges, csak PS/2-re szánt csomagban, közös kiadásban hozzák forgalomba a Windows 3.1-et és a DOS 5.0-t. A vásárlók eddig ki voltak

szolgáltatva az IBM OS/2-nek, különösen azok, akik előre telepített operációs rendszerrel vették meg a gépet. Ez most megszűnt, a forgalmazók megkaphatják és szállítás előtt a gépekre telepíthetik a Windowst. Sajnos a nemrég bejelentett szolgáltatás sikeréről még nem érkezett jelentés.

Hogyan válasszunk nagy felbontású monitort?

Igényes alkalmazásokhoz (CAD/CAM, DTP, GIS stb.) körütekintéssel kell monitort választanunk, hiszen ilyenkor többnyire az egész munkahely legdrágább eleméről döntünk. A címben foglalt kérdést Voloncs Györgynek, a Fabricad Kft. CAD szakértőjének tettük fel. Tanácsai megszívlelendők.

Nem is a monitor, hanem az alkalmazáshoz megfelelő, a szoftver grafikájához legjobban illeszkedő grafikus kártya kiválasztása az első lépés. Persze vannak a kártyától független paraméterek is. Fontos például a monitor mérete. 1024 × 768-as felbontáshoz előnytelen a 14 hüvelykes, bár az nem is nevezhető CAD monitornak, hiszen legföljebb csak a Super VGA alsó határán dolgozik. Hasonló a helyzet a 16 és 17 hüvelykes monitorokkal, amelyek ugyan már képesek megjeleníteni az 1024 × 768-as felbontást, de a túl apró képpontok rontják az olvashatóságot. Az igazi nagy felbontású monitorok a 19-21 hüvelykes kategóriába esnek.

Csökkentett sugárzás

Szintén a kártyától független szempont az ergonómia. A billenő-forgó állványon ülő és így a kezelő szemmagasságához jól beállítható tükrözésmentes monitor a nyugodt munkavégzés elengedhetetlen feltétele. De talán még fontosabb a szemet kímélő csökkentett sugárzás, amelynek különböző normái vannak, legszigorúbb a Svéd Sugárzásvédelmi Intézet MPR II-es szabványa. A gyártók előszeretettel tüntetik fel a dobozon az „alacsony sugárzási szintű” feliratot, bár műszer és konkrét paraméterek hiányában nehéz eldönteni, valójában mit is jelentenek, és melyik szabvány szerint igazak ezek a vévócsalagató címkék.

A megjelenítés élességének fokozására újfajta képcső-technológiákat találtak ki, ezek közül a legismertebb és talán a legjobb a Sony szabadalma, a Black Trinitron technológia, amelynél a kép nem rácsos maszkon keresztül jön létre, hanem egy függőleges, úgynevezett dróthálós maszk adja ki.

Csak a drágább, minőségi monitortól követelhetjük meg, hogy mentes legyen a konvergenciahibáktól. A kép szélein jelentkező páma- vagy hordóhatás kiküszöbölésére gyakran külön kezelőgomb szolgál.

A monitor legtöbb paraméterét szigorú összhangba kell hozni a grafikus kártya megfelelő paramétereivel. Az első ilyen a megjelenítő felbontása. Van olyan monitor, amely a paramétereinek között megadott legnagyobb felbontást csak váltott soros (interlaced) üzemmódban tudja kezelni. Ezekről ne is reméljünk olyan stabil képet, amelyet csak a képismétlési frekvencia biztosít. A 60 hertzes képfrekvencia ma már a gyengék közé tartozik, az igazi érték valahol 70 hertznél kezdődik. A tartós munka előfeltétele a képstabilitás.

Képismétlés

Nagyon sok készülék automatikusan beáll a grafikus kártya képváltó frekvenciájára. Ezt a funkciót fedi a multiszinkronos, multifrekvenciás és a multi-mode kifejezés. Ilyen esetben a monitor többféle kártyához is könnyen illeszthető. A korszerű kártyák már maguk is képesek arra, hogy

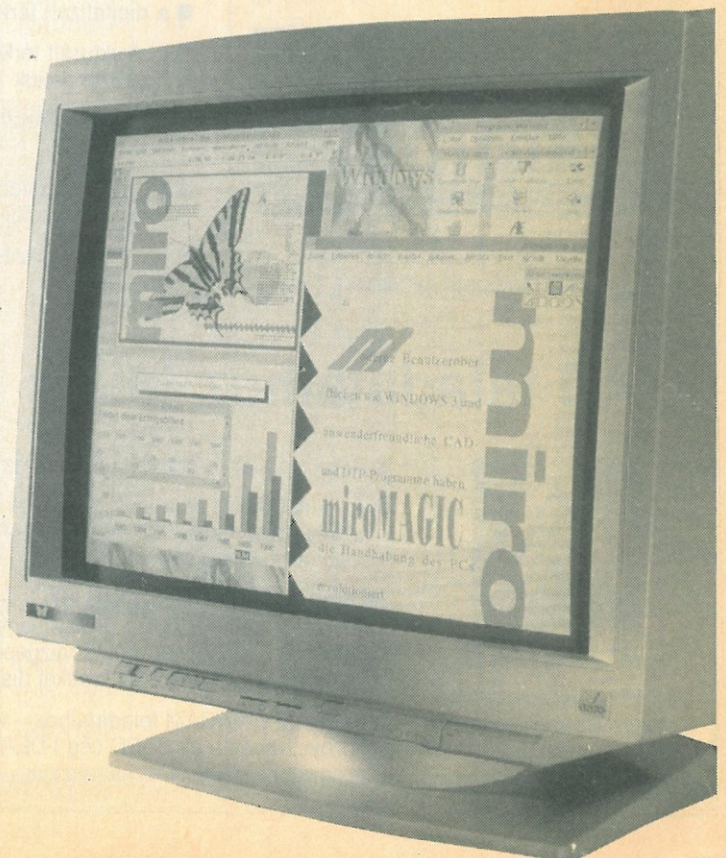
különböző képismétlési frekvenciák szerint dolgozzanak, biztosítva ezzel a legkülönbözőbb monitorok használatát. Az illesztett monitor vagy a kártyán lévő kapcsolóval definiálható egy választékból, vagy pedig egy setup szoftver segítségével adható meg. Az állandó frekvenciás megjelenítők minősége jobb, mint a multiszinkronos monitoroké, mivel minden részegységüket ehhez az egyetlen rögzített frekvenciához illesztik.

Ezzel szemben a multiszinkronos esetében minden frekvenciánál alkalmazkodni kell a hardver-adottságokhoz: átmérő, lyukmaszk, lyuktavolság, felbontás. Előnyük, hogy különböző grafikai szabványokkal dolgozhat az ember, s még akkor sem kell feltétlenül új monitort venni, ha később grafikus kártyát kellene váltani. Továbbá mind analóg, mind pedig digitális jelekkel lehet irányítani, míg egy állandó frekvenciás

monitort többnyire csak egyféleképpen. Az analóg technikának még egy előnye van a digitálissal szemben: rendelkezésre áll az egész színskála. Ilyen tekintetben a digitális monitorok korlátozottak, mert a színinformációt ezekenél négy vezeték szállítja, amelyeken csak 4 bites színinformáció vihető át, ezért mindössze 16 színt lehet megjeleníteni.

Frekvencia-szemponatok

Nagyjából az előzőek érvényesek a sorfrekvenciára is. A fix frekvenciás monitor ezen paraméterének illeszkednie kell a kártya megfelelő értékéhez, illetve multifrekvenciás monitor esetében a kártya sorfrekvenciájának a monitor által elfogadott tartományba kell esnie. A sor- és képfrekvencia

természetesen a megjelenített sorok számán keresztül összefügg.

A grafikus kártya a nagy felbontású üzemmód mellett gyakran kínál valamilyen emulációt (például VGA, MDA) is. Ez főleg akkor fontos, ha egymonitoros rendszerben ugyanazt a képernyőt kívánjuk használni grafikus és szöveges megjelenítőként is. Gyakoribb azonban a VGA átkötés alkalmazása, amikor a számítógép VGA kártyáját egy alkalmas kábellel össze-

kötik a nagy felbontású kártyával, ami a VGA jelet a nagy monitor felé továbbítja. A VGA jel fogadására ilyenkor multifrekvenciás monitor szükséges, amelynél a sorfrekvencia tipikus alsó határa 30 kilohertz, a felső határ pedig legalább a nagy felbontású kártya által megkövetelt érték. Kétmonitoros (külön grafikus és külön szöveges) összeállítás esetén gyakoribb a fix frekvenciás monitor alkalmazása.

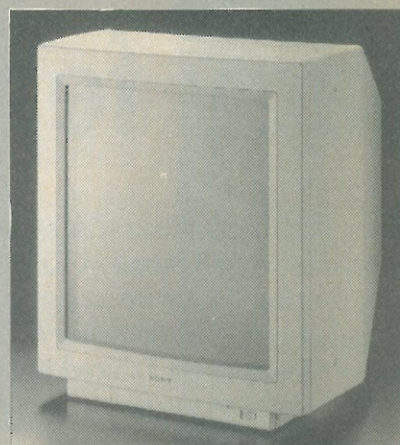
További néhány apróság: választási szempont lehet a könnyű kezelhetőség, a kezelógombok kényelmes elérhetősége. A lemágnesező (degauss) gomb is sokszor előnyös, és bár a monitorkon ezt bekapcsoláskor automatikusan elvégzik, tartós munka közben is szükség lehet rá (különösen, ha erősebb mágneses tér van a közelben, például merevlemez, tablet). A legtöbb monitoron öt BNC aljzat biztosítja a kártyához való csatlakozást, a multiszinkronos és VGA-kompatibilis monitorokon általában azonban külön VGA-bemenetet is kialakítanak.

Összeállította: Fejes Kálmán

Sony csúcsmonitor

Magyarországi képviselője, a P2 System Kft. árulja a Sony monitor-családjának, DDM-280XC sorozatnak négy csúcsmodelljét.

Ezek a megjelenítőkön minden rendkívüli méretű: a képernyő 20 x 20 hüvelykes, ami azt jelenti, hogy az aktív raszter mérete 50 x 50 cm, a felbontása pedig 2048 x 2048 képpont, amelynek kihasználásához természetesen speciális grafikus kártyára is szükség van. Még egy-két adat erről a non-interlaced monstrumról: videosáv szélessége 60-300 megahertz, képpontórajele 357,181 megahertz, a vízszintes frekvencia 126,84 kilohertz, a függőleges frekvencia non-interlaced üzemmódban 60 hertz. Található rajta kontraszt- és fényerőszabályzó, függőleges közepelő, vízszintes és függőleges statikus kiegyensúlyozó és lemágnesező lehetőség. Tömege sem csekély: 105 kg.

GIS feladataihoz teljes megoldást kínálunk

A világ legnépszerűbb asztali térképező rendszere

- meglévő térképeit digitalizáljuk tetszőleges GIS/LIS rendszer alá
- a digitalizált térképeket kívánsága szerint strukturáljuk
- a strukturált térképekhez leíró adatállományait hozzárendeljük
- MapInfo és Arc/Info alapú teljes HW/SW rendszert alakítunk ki
- a rendszer továbbfejlesztését egyedi igényei alapján megoldjuk
- üzembe helyezés után a rendszer használatára betanítjuk

LANDINFO
TÉRINFORMATIKAI KFT

1148 Budapest,
Fogarasi út 10-14.
Tel.: 252-3444/126
Fax: 183-2025

CAD feladataihoz teljes megoldást kínálunk

AUTOCAD

A világ legnépszerűbb számítógépes tervező rendszere

- AutoCad alapú rendszereit kifejlesztjük
- Az AutoCAD-et és annak gépészeti, építészeti, térképészeti és DTP kiegészítő szoftvereit – angol és magyar nyelven – forgalmazzuk
- AutoCAD-es munkahelyeit nagy teljesítményű hardverelemekből állítjuk össze (PC és/vagy workstation, nagy felbontású monitorok, A0-ás rajzgépek és scannerek, tabletek, nagy kapacitású optikai diszkek)
- Komplex CAD/CAM feladataihoz – workstation környezetben – az SDRC cég I-DEAS programrendszerét forgalmazzuk

FABICAD Kft.

1148 Budapest, Fogarasi út 10-14.
Tel.: 252-3444/197 Fax: 183-2025

Nagy felbontású CAD monitorok

Forgalmazó	Telefon/fax	Kontaktszemély	Típus	Felbontás	Non-interlaced	Vízszintes frekvencia (kHz)	Függőleges frekvencia (Hz)	Kép-átmérő (hüvelyk)	Ár (áfa nélkül)	
Adatrend	178-4200, 127-0853, 127-5039/147-1732	Dobó Kálmán	Synco 20 WS ¹	1024×768	n. a.	30-57	50-90	20	149 300	
Controll	185-0956, 185-0958/133-7392	Hörcksik Imre	NEC 5FG ²	1280×1024	n. a.	27-79	55-90	17	241 000	
			NEC 6FG ²	1280×1024	n. a.	27-79	55-90	21	418 000	
			Hitachi 20 MVX	1280×1024	n. a.	30-64	50-100	20	279 500	
			Hitachi CM2087-ME	1280×1024	n. a.	30-78	50-120	20	329 500	
			Hitachi CM2187-ME	1600×1280	n. a.	30-78	50-120	21	441 500	
			SPEA GDM 1963 HE	1280×1024	+	79	75	19	419 900	
			SPEA GDM 1963 HE ³	1280×1024	+	30-71	50-120	19	405 500	
			Philips 4CM6089	1280×1024	n. a.			17	149 000	
			Philips 4CM2799	1280×1024	n. a.	30-64	50-120	20	199 000	
			Philips C2082-DAS	1280×1024	n. a.	30-82	50-160	20	349 000	
Philips C2182-DAS	1600×1280	n. a.	30-82	50-160	21	380 000				
Dexon	138-3415	Czupy János	IDEK MF5317 ⁴	1280×1024	+	30-65	50-90	17	137 700	
			IDEK MF8317 ⁴	1280×1204	+	30-65	50-90	17	144 400	
			IDEK MF5121 ⁵	1024×768	+	30-65	50-90	21	239 400	
			IDEK MF5221 ⁵	1280×1024	+	30-80	50-90	21	258 200	
			IDEK MF5321 ⁵	1280×1024	+	30-80	50-90	21	291 100	
			IDEK MF5421 ⁵	1600×1280	+	30-80	50-90	21	303 300	
Digit	155-7568	Janovszky György	IDEK MF5317 ⁵	1280×1024	+	30-65	50-90	17	113 000	
			IDEK MF8317 ⁵	1280×1024	+	30-65	50-90	17	115 800	
			IDEK MF5021 ⁵	1024×768	-	15,5-38,5	50-90	21	159 000	
			IDEK MF5121A ⁵	1024×768	+	21,8-50	50-90	21	193 000	
			IDEK MF5221A ⁵	1280×1024	+	30-80	50-90	21	209 000	
			IDEK MF5321A ⁵	1280×1024	+	30-80	50-90	21	239 000	
			IDEK MF5421A ⁵	1600×1280	+	30-80	50-90	21	249 000	
Electrocoop	133-4354	Bihari Tamás	Philips C1764-AS	1280×1024	+	30-38, 48-66	50-140	17	138 000	
			Philips 4CM2789	1280×1024	+	30-64	50-120	20	198 300	
			Philips C2164-AS	1280×1024	+	30-38, 48-66	50-140	21	233 000	
			Cordata	1280×1024	+	30-65	50-90	17	37 140	
			CMC1700 Mono							
Cordata CMC2100	1280×1024	+	30-65	50-90	21	180 050				
Fabricad	183-2025	Voloncs György	Mitsubishi 3905	1024×768	+	50-87	15,7-35,5	20	209 000	
			Diamond Scan							
			Mitsubishi HJ6905	1280×1024	+	50-80	40-70	20	278 000	
			Mitsubishi HL6905	1280×1024	+	50-80	30-64	20	278 000	
			Hitachi	1280×1024	+	50-100	30-64	20	287 000	
			CM2085-MVX							
			Hitachi CM2087-ME ⁶	1280×1024	+	50-120	30-78	20	338 000	
			Hitachi CM2187-ME ⁶	1280×1024	+	50-120	30-78	21	453 000	
			Sony GDM 1950 ⁷	1280×1024	+	60	79	20	339 000	
			Sony GDM 1934-A ⁷	1280×1024	+	75	79	20	339 000	
			Sony GDM 1934-B ⁷	1280×1024	+	72	79	20	339 000	
			SPEA GDM 1963-HE ⁷	1280×1024	+	75	79	20	429 000	
			SPEA GDM 1937-E ⁷	1280×1024	+	50-120	30-71	20	417 000	
			Pont PSD-870	1024×768	-	40-120	15-35	20	89 000	
			Elonex Multi-mode	1280×1024	+	50-120	30-70	17	185 000	
TAXAN	1600×1200	+	50-120	30-80	20	419 000				
Ultravision 1095LR ⁷										
Holland Rt.	185-3755/166-7641	Benedek Attila	Philips 4 CM 2799 ⁸	1280×1024	+	30-64	50-120	20	178 600	
			Philips C 2082 DAS ^{8,9}	1280×1024	+	30-82	50-160	20	274 900	
			Philips C 2164 AS	1280×1024	+	30-38, 48-66	50-140	21	209 000	
			Philips C 2182 DAS ^{8,10}	1600×1280	+	30-82	50-160	21	299 000	
Interag	132-9375	Major Ákos	Synco CM-20WS	1024×768	+	31,5-57	50-90	20	160 000 ¹¹	

Nagy felbontású CAD monitorok

Forgalmazó	Telefon/fax	Kontaktszemély	Típus	Felbontás	Non-interlaced	Vízszintes frekvencia (kHz)	Függőleges frekvencia (Hz)	Kép-átmérő (hüvelyk)	Ár (áfa nélkül)
Mentrade	185-3669/185-0260	Hieber Mónika	Philips 4CM6089	1280×1024	n. a.	30-66	50-100	17	115 000
			Philips 4CM2799	1280×1024	n. a.	30-64	50-120	20	227 500
			Philips C2164AS	1280×1024	n. a.	48-66	50-140	21	233 000
			Philips C2082DAS	1280×1024	n. a.	30-82	50-160	20	346 500
			Philips C2182DAS	1600×1280	n. a.	30-82	50-160	21	375 000
Mikropro	112-7830/269-0151	Csörföldy Tibor	IDEK MF-5317	1280×1024	+	30-65	50-90	17	153 000
			IDEK MF-5417	1280×1024	+	30-80	50-90	17	n. a.
			IDEK MF-5021	800×600	+	15,5-38,5	50-90	21	209 000
			IDEK MF-5121	1024×768	+	21,8-50	50-90	21	272 000
			IDEK MF-5221	1280×1024	+	30-80	50-90	21	292 000
			IDEK MF-5321	1280×1024	+	30-80	50-90	21	316 000
Montana	132-4780/153-4631	Paszternák Csaba	Princeton Ultra 2000	1280×1024	+	45-68	50-150	20	257 500
Omikron	113-7855/114-0090	Dósa János	Tandon CAD ¹²	1280×1024	n. a.	n. a.	n. a.	19	185 000
P2 System	176-4855	Baráti Pál	Sony GDM-2036S ¹³	1280×1024	+	30-71	50-120	20	365 750
RCE	115-8494/135-9194	Náray Gábor	HP High-Res D1187A	1280×768	+	30-64	50-90	20	n. a. ¹⁴
Signal	140-9195	Álmos György	Pont PDS-870 ³	1024×768	+	15-35	40-120	20	97 000
			Philips 4CM2799	1280×1024	+	30-65	55-90	20	199 000
			Hyundai HMM 1900 Mono	1280×960	+	66	66	19	99 000
Summatech	180-3798	Nagy Aladár	Synco	1024×768	+	31,5-35,5	50-90	20	149 000
Systrend	142-4345, 142-4997/122-5414	Szelepcsényi Sándor	NEC 5FG ²	1280×1024	+	27-79	55-90	17	219 000
			NEC 6FG ²	1280×1024	+	27-79	55-90	21	399 000
			MIRO C2078	1280×1024	+	78	75	20	420 000
			MIRO C2071 ⁵	1280×1024	+	30-71	50-120	20	392 000
			MIRO C2166	1280×1024	+	30-66	50-140	21	392 000
Szilícium Elektronika	132-1912/132-7572	Jeney Lajos	Philips 4CM6089	1280×1024	+	30-66	50-100	17	126 000
			Philips 4CM2789	1280×1024	+	30-66	50-100	20	180 000
			Sony GDM 2036S	1280×1024	+	30-71	50-120	20	365 700
Titán Plusz	113-4830/133-9570	Sárközi Sándor, Czinkota György	Cordata CMC2100	1280×1024	n. a.	30-66	50-90	21	159 000
			Eizo T660i Trinitron	1280×1024	n. a.	30-80	55-90	20	332 000
			Eizo T560i Trinitron	1280×1024	n. a.	30-80	55-90	17	211 700
			Eizo F750i Flexscan	1280×1024	n. a.	30-65	55-90	21	260 000
			Eizo F550i Flexscan	1280×1024	n. a.	30-65	55-90	17	135 000
			Eizo 6500 Flexscan ¹⁵	1664×1280	n. a.	31,5/56-80	55-90	21	147 800
			Eizo 9080i Flexscan	1280×1024	n. a.	30-64	55-90	16	147 800

¹ - A Synco a Sony tajvani leányvállalata.

² - Valamennyi NEC monitor Multisync és alacsony sugárzású.

³ - Multiscan.

⁴ - Multisync.

⁵ - Multisync és alacsony sugárzású.

⁶ - Black Trinitron.

⁷ - Sugárzásszegény.

⁸ - Trinitron képcsöves, LCD kijelzős monitor.

⁹ - Programozható, LCD kijelzős.

¹⁰ - Irányár.

¹¹ - Minden Tandon gép alaplapon vagy kiegészítő kártyán gyors SVGA vezérlőt tartalmaz.

¹² - Minden Sony monitor non-interlaced és teljesíti az MPR II szabvány szerinti alacsony sugárzási szintet.

¹³ - Nagykereskedő, csak ajánlott végfelhasználói árat ad.

¹⁴ - Egyszínű.

n. a. - Nincs adat.

Amerikai tévéállomás Moszkvában?

Vegyes vállalat alapításáról írt alá szándéknyilatkozatot a Turner Broadcasting System (TBS) amerikai kábeltelevíziós cégcsoport a Moszkvai Független Műsorszóró Vállalat elnevezésű orosz magánvállalkozással. Külön súlyt ad a híreknek, hogy a TBS tulajdonában van az Öböl-háború közvetítésével nálunk példátlanul népszerűvé vált CNN hírtelevízió.

A partnerek célja az „első független moszkvai tévéállomás” létrehozása. Mint *Sidney Pike*, a CNN részlegvezetője elmondta, az 50-50 százalékos tulajdonmegosztású vegyes vállalat nem

szedne előfizetői díjat; a nyereséget a hirdetésből származó bevétel hozná.

Miért a feltételes mód? A tervek akkor válhatnak valóra, ha az orosz kormány engedélyezi számukra egy ma is használt VHF frekvencia, a 6-os csatorna igénybevételét. Erre *Pike* úr szerint négy hónapon belül komoly esély van, bár versenytárgyalást írnak ki a csatorna használatára. Mindenestre egy ideiglenes engedély alapján május óta eddig is napi két órában ezen a frekvencián jelentkezett a CNN oroszra fordított műsora.

ezzer távmásolót és 693 ezer modemet használtak – 74, illetve 23 százalékkal többet, mint az előző esztendőben. A korszerű és sok-

oldalú szolgáltatásoknak köszönhetően kiemelkedően sok – körülbelül 6,5 millió – videotext terminált tartottak üzemben.

A francia távközlés helyzete 1991-ben

	Forgalom (millió dollár)	Éves növekedés (%)	Világpiaci részesedés (%)
Távközlési eszközök összesen	3 500	1,2	4,3
Alközpontok	470	1,1	3,9
Központok	730	-7,1	3,5
Mobil távközlés	530	17,9	5,4
Fémkábelek	150	-3,1	3,7
Optikai kábelek	110	9,1	4,9
Terminálok	400	8,9	6,0
Távmásolók	300	35,6	5,4
Távközlési szolgáltatások összesen	18 800	1,2	5,7

Elnökválasztó telefonok

Élőben mutatkoztak be a legkorszerűbb, nem egy esetben még csak kísérleti stádiumban lévő távközlési eszközök július közepén New Yorkban, a demokrata párt elnökjelölt-választó gyűlésén. Ott volt a Madison Square Gardenben a távkonferencia, a nagy felbontású televízió, a szavazógép, a celluláris telefon legmodernebb változata.

A termék közötti távkonferencia-kapcsolatot a Nynex Science and Technology – egyébként laboratóriumi bevizsgálás alatt álló – rendszere biztosította, természetes hifi minőségű hang és élő, nagy felbontású mozgókép továbbításával.

A New York Tel – az AT & T mellett a rendezvény másik hivatalos távközlési szolgáltatója – hatezer beszéd- és adatátviteli és kétszáznál több műsortovábbító és videovonalat helyezett üzembe. Újszerű kártyás nyilvános távbeszélő készülékek sokasága, mikrocellás rendszerű, különleges antennákkal és optikai kábellel kiegészített celluláris telefonhálózat szolgáltatta a résztvevők kényelmét. Az AT & T – Systimax PDS strukturált kábelezési rendszerét alkalmazva – több mint 300 kilométernyi kábelt fektetett le,

hogy összekösse a különböző gyártók telefonjait, faxait, modemeit és más távközlési berendezéseit.

Elsőként próbálhatták ki a küldötték az AT & T és a tulajdonában lévő NCR minden korábbinál egyszerűbben kezelhető, külön az elnökjelölt gyűlésre készített szavazó-számítógépet. Amint a delegátusok megérintették a szavazóterminál kiválasztott kockáját, a hozzá csatlakozó számítógépek azonnal összesítették a szavazatok, hogy azután pillanatnyi várakozás nélkül elektronikus hirdetőtáblán és „videofalon” jelenítsék meg az eredményt. Minden szavazóterminálhoz két telefonvonal tartozott: egy „forró drót”, amely a pódiummal, s egy közönséges vonal, amely a külvilággal teremtett kapcsolatot.

Bárhol is tartózkodtak a vendégek a konvenció területén, „széles vásznon”, prototípus stádiumban lévő monitorokon követhették nyomon az eseményeket: az AT & T és a Zenith Electronics közösen olyan HDTV rendszert állított fel az alkalomra, amelynek nyilvános alkalmazása legkorábban 1995-re várható.

Privatizálják a Deutsche Telekomot

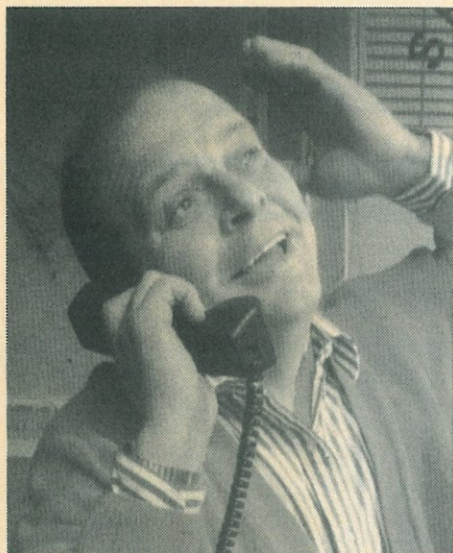
Hosszú távon a német állam teljesen ki kíván vonulni az iparból és az üzleti életből. Ezzel összhangban jó tucatnyi nagyvállalatot adnak magánkézbe – jelentette ki *Theo Waigel* pénzügyminiszter. Jelenleg négyszáznál több vállalkozás (közlekedési vállalat, utazási iroda, szálloda) van kisebb-nagyobb arányban, közvetlenül vagy áttételesen állami tulajdonban.

Első helyen szerepel a bonni kormány privatizációs listáján a Deutsche Telekom. Ha a távközlési óriáscéget teljes egészében magánkézbe adnák, szakértők szerint 70 milliárd márka körüli összeg folyhatna be a német államkasszába. „A Deutsche Telekom papírjai a kilencvenes évek néprészvényei lesznek” – vélekedett *Theo Waigel*.

Távközlés Franciaországban

Tavaly Franciaország 5,4 százalékkal részesedett a világ távközlési piacából. Évente átlagosan 1,2 százalékkal bővült az ide vágó szolgáltatások és termékek értékesítése, s az elmúlt évben az ebből származó árbevétel több mint 22 milliárd dollárra rúgott. Az országban száz főre körülbelül nyolcvan telefonké-

szülék jut, s ez a szám évi 4,6 százalékkal nő. Száz vonalra 51,09 trónkvonal esik, s e téren az éves növekedési ráta 3,4 százalékos. (Érdemes közbevetni a legjobbnak számító amerikai adatokat: ott a lakosság telefonellátottsága 96,94, a trónkvonalak aránya 53,38 százalékos.) A franciák tavaly 830

Nincs annál bosszantóbb, mint amikor valaki keres egy telefonszámot és nem találja a telefonkönyvben, vagy talál ugyan egy számot, de az előfizető elköltözött, hívószáma megváltozott. A Magyar Távközlési Rt. szolgáltatásának javítása, no és természetesen telefonforgalmának növelése érdekében a Magyar Telefonkönyvkiadó Kft.-vel (MTT) közösen 1992-től minden évben új könyveket jelentet meg Budapesten és a 19 megyében. Az első budapesti névsort már 1991 decemberében átvehették az előfizetők, 1992 júliusáig a Somogy és Heves megyei telefonkönyvek is megjelentek.

A budapesti könyv csak az előfizetők névsorát tartalmazza, ám augusztus végére elkészül az Arany Oldalak elnevezésű szakmai telefonkönyv is. Az Arany Oldalak szintén ingyen kapják az előfizetők, a szétosztás szeptemberben kezdődik. A vidéki telefonkönyvek esetében egy kötetben szerepel az előfizetői és a szakmai névsor.

Noha bizonyos, hogy mindenki örömmel vette tudomásul az évenkénti adatfrissítést, az első kötet alapján számos problémára is felhívták az előállítók figyelmét. Mennyiben fognak eltérni az új kötetek az első budapestitől? Figyelembe vette-e a kiadó az észrevételeket? Kérdéseinkre *Rolf Schimmel*, az MTT ügyvezető igazgatója válaszolt.

„Mielőtt a konkrét változásokat felsorolnám, szeretném hangsúlyozni, hogy a jó telefonkönyv elkészítéséhez három szereplő közreműködésére van szükség. A kiadó, azaz az MTT mellett oroszlánrész jut a Matávnak és maguknak az előfizetőknek is – mondja Schimmel úr. – Mi csak azokat az adatokat tudjuk feldolgozni, amiket kapunk. Nagyon fontos hát, hogy az előfizetők minden változást közöljenek velünk. Számos észrevételt figyelembe vettünk az új névsoroknál, de a szerkesztés alapelvei természetesen változatlanok maradtak.

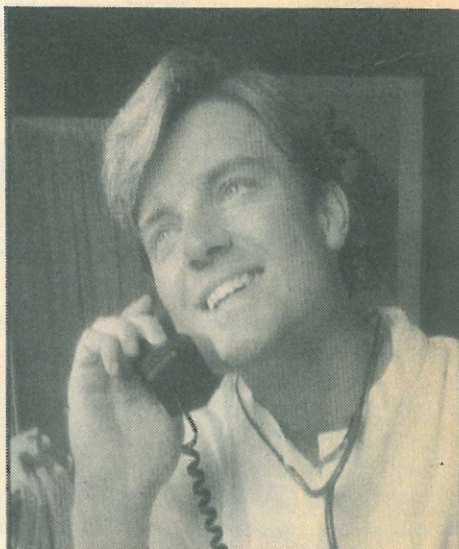
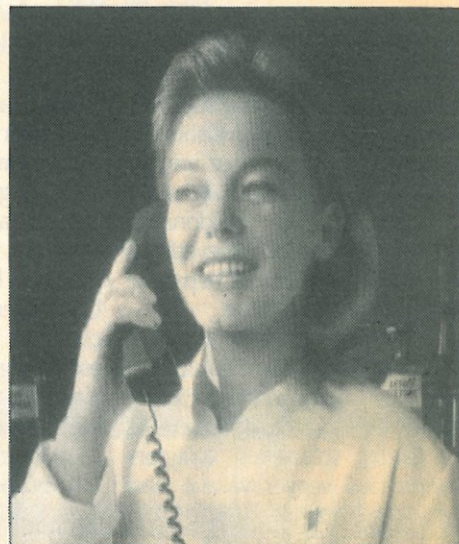
Az egyik leglényegesebb módosítás a 92-es budapesti előfizetői névsorhoz képest az,

Telefonkönyv, 1993

hogy az új kötetekben (már az első vidékiekben is) nem számít különböző betűnek az a és á, e és é, i és í, o és ó, ö és ő, u és ú, ü és ű. Ez megkönnyíti a keresést például abban az esetben, ha valaki bizonytalan a név helyes írásmódjában. A gyűjtőfogalmakat – mint például iskolák, óvodák – jobban kiemeljük a többi szöveg közül. Abban azonban, hogy az egyéni előfizetők közül kiugorjon egy-egy közület neve, csak az előfizető külön kérésére, többletköltség fejében tudunk segíteni. Üzletkötőink természetesen felhívják a közületek figyelmét arra, hogy milyen formában, milyen információtartalommal a legcélszerűbb az adatokat a telefonkönyvben elhelyezni, de mindenfajta kiemelés pénzbe kerül.”

A szakmai névsor remélhetőleg megoldja azok problémáját, akik nehezen igazodtak ki a közös egyéni-közületi telefonkönyvben. A keresést segíti a szakmai címszójegyzék, amely az Arany Oldalak elején található, és felsorolja a címszavakat, valamint megadja azt az oldalszámot, ahol az illető területhez tartozó előfizetők szerepelnek. A budapesti Arany Oldalak mindig körülbelül fél évvel követik az előfizetői névsor megjelenését. Így még frissebbek az adatok, azaz még kevesebb lesz a rossz cím, a megváltozott telefonszám.

Az MTT tíz évre kapott megbízást a magyar telefonkönyvek elkészítésére, de ez az időtartam újabb tíz esztendőre meghosszabbítható. Jelenleg az üzletkötőkkel együtt 165 fő dolgozik az MTT-nél, ehhez járul még az adatbázist karbantartó, a számítógépes rendszert üzemeltető Tele-Data Kft. harminc munkatársa. Az adatnyilvántartáshoz egy IBM központi gépet használnak, amihez húsz terminál csatlakozik. A telefonkönyv oldalait Németországból származó speciális, a magyar igények szerint módosított szoftverrel tördelik. Schimmel úr elmondta,

hogy az előállítás folyamatában alig van manuális munka. A telefonkönyv-készítés ma ismert legmodernebb technikáját alkalmazzák.

Mallás Judit

Az MTT által szerkesztett, előkészületben lévő megyei telefonkönyvek tervezett megjelenési ideje (július közepén)

Megye	A megjelenés várható ideje (1992)	Példányszám
Tolna	július 29.	26 500
Vas	július 30.	36 000
Baranya	augusztus vége	n. a.
Bács-Kiskun	szeptember	n. a.
Békés	szeptember	n. a.
Győr-Moson-Sopron	szeptember	n. a.
Komárom-Esztergom	szeptember	n. a.
Szabolcs-Szatmár-Bereg	szeptember	n. a.

Íróvesszővel az asztalon is

Piacra került a Microsoft Windows 3.1 Pen Computing bővítése, amivel a hardverszállítók előtt megnyílt a lehetőség az íróvesszős technológia bevezetésére az asztali gépek – és a Windows – tulajdonosai, használói számára. Az új kiterjesztés egyformán kezeli a digitalizálótábláról, íróvesszős táskaszámítógépről, elektronikus falitábláról érkező jeleket.

A bejelentéssel egy időben közölte 13 gyártó, hogy termékéhez szállítani fogja az íróvesszős Windowst is. Ez a hír egyúttal azt is jelzi, hogy máris milyen sok gyártó igyekszik helyet szerezni magának ezen a valójában még meglehetősen kicsi, egzotikus területen.

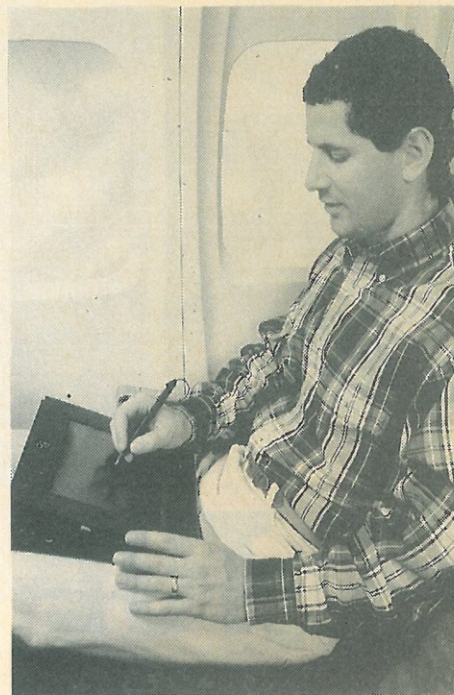
Az Acecad hüvelykenként 1000 soros felbontású, 5×5 hüvelykes grafikus digitalizálótáblát és íróvesszőt kínál egy csomagban. Az Acecat egyaránt alkalmas kézírás és szabadkézi rajz digitalizálására. Az Appointnak több, ehhez a kategóriához tartozó terméke is van, köztük a Cliflic Plus, amely a vezeték nélküli egér és íróvessző hajlékonyságát egyesíti az egérjárda előnyeivel. Másik termékük, a Mousepen Scribe, amelyet elsősorban oktatási célra kínálnak, már a csupasz asztalon is működik. Noteszgépet íróvesszőként tesz használhatóvá az Arthur Dent Associates elektrosztatikus digitalizáló kiegészítője. A több méretben is kapható, szintén vezeték nélküli Drawingboard II-höz, illetve az asztali számítógéphez illeszthető, Displaypad nevű érintésérzékeny LCD képernyőhöz kínálja ezután a Windows-kiegészítőt a Calcomp.

A Deemax Technology által gyártott Toppen egy 8,2×8,2 hüvelykes opálos tábla, amelyen a számítógép soros bemenetére kötött íróvesszővel lehet dolgozni. A Top-

penben alkalmazott optoelektronikai megoldás 300 pont/hüvelyk felbontásra jó, ami már elegendő a kézírás felismeréséhez. Az FTG Data Systems terméke nevében is vállalja a Windowst. A Desktop Pen Computing Pack for Microsoft Windows a képernyőre rajzolást teszi lehetővé a szokásos megjelenítőkön, s ezáltal alkalmas eszköz a szabadkézi dokumentumannotációhoz, kézírás-felismeréshez, a színekkel is manipulálva.

Nyomásérzékeny elven működik az Inforite Micropadja, amelyen vagy a hozzá adott műanyag íróvesszővel, vagy – papírral védve a táblát – közönséges golyóstollal is lehet dolgozni. Mágneses, vezeték nélküli megoldással alakították ki a Kurta Video Tabletet, amely egyaránt alkalmas grafikai tervezéshez, CAD-hez és íróvesszős alkalmazásokhoz. Sima íróvesszőt és asztali munkapadot egyesít a Mouse Systems Penmate-je, amelyet a számítógép soros bemenetére kell kötni. A Windows-kiegészítő mellett a Mouse Systems a gyakran használt Windows utasítások elérését megkönnyítő saját eljárásgyűjteményét is szállítja. Párbeszéd konferencia-rendszert kínál a Smart Technologies. A Smart 2000 Conferencing System alapja az érintésérzékeny elektronikus iskolatábla. PC-hálózathoz kapcsolva ezzel a berendezéssel akár hálózati értekezletet is tarthatnak.

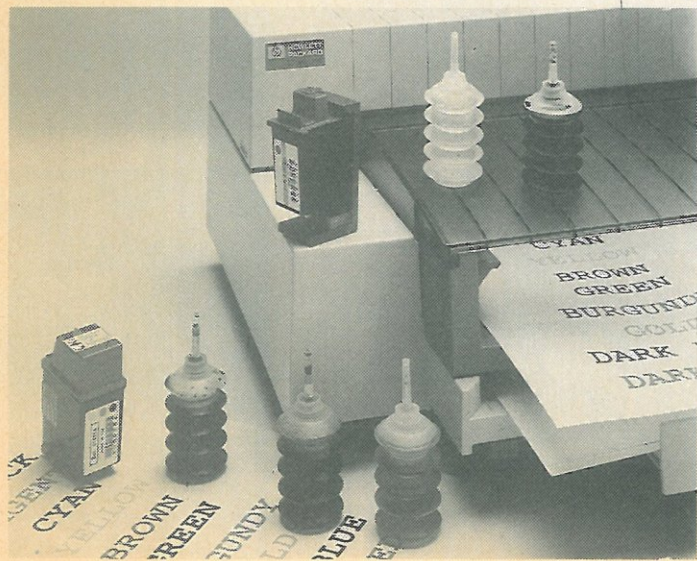
Sokfunkciójú, 6×9 hüvelyk nagyságú digitalizálótáblát ajánl a Summagraphics. A Summascribe egérként és íróvesszős beviteli eszközként egyaránt használható. Hordozható számítógéphez is jól alkalmazható a Superscript II megjelenítőtábla, amelyre íróvesszővel írni is lehet. Ezáltal használha-

tó akár étteremben vagy kórházban is. Hasonlóképpen képernyővel, mégpedig 16 szürkeárnyalatot megkülönböztetni képes VGA képernyővel építették össze a Wacom PL 100-V íróvesszős berendezését. A képernyő, amelyet egy külön kártya közvetítésével lehet a számítógéphez kapcsolni, nyomásérzékeny, így az íróvesszőhöz sem vezetékre, sem saját tápra, elemre nincs szüksége.

A Windows for Pen kiegészítés több mint hetven új eljárást kínál az alkalmazásfejlesztőnek, aki azonban – a hardverekhez hasonlóan – csak mint OEM termékhez juthat hozzá, tehát ha nem köt szerződést a Microsofttal, akkor csak valamelyik hardverrel együtt tudja megvenni.

VaMá

Mostan színes tintákról...

Nemzetközi viszonylatban is újdonságnak számít, amit a Farbox kínál: a tintasugaras nyomtatók használói ezentúl a legkülönbözőbb színekkel dolgozhatnak, ha színes tintapatront vásárolnak a kft.-től. A piros, a kék, a zöld és a barna mellett sárgában, lilában, bíborban, ciánban és aranyban pompázhatnak a nyomatok. A környezetkímélő technológiákról ismert Farbox felújításkor tölti fel színes tintával a patronokat.

Hasonló szolgáltatást vehetnek igénybe a lézernyomtatók gazdái is, akik piros, kék, zöld, kék és barna porral töltött festékkazettát vásárolhatnak a cégtől. A Ricoh 6000-es, az EPS és az EPL típusú kazettákból gyakorlatilag folyamatos az ellátás, ami azt jelenti, hogy szinte minden népszerű printertípushoz (például Apple, Brother, Canon, Epson, IBM, HP, Oki, Olivetti, Star) beszerezhető színes kazetta.

 Junior,
a fiatalos

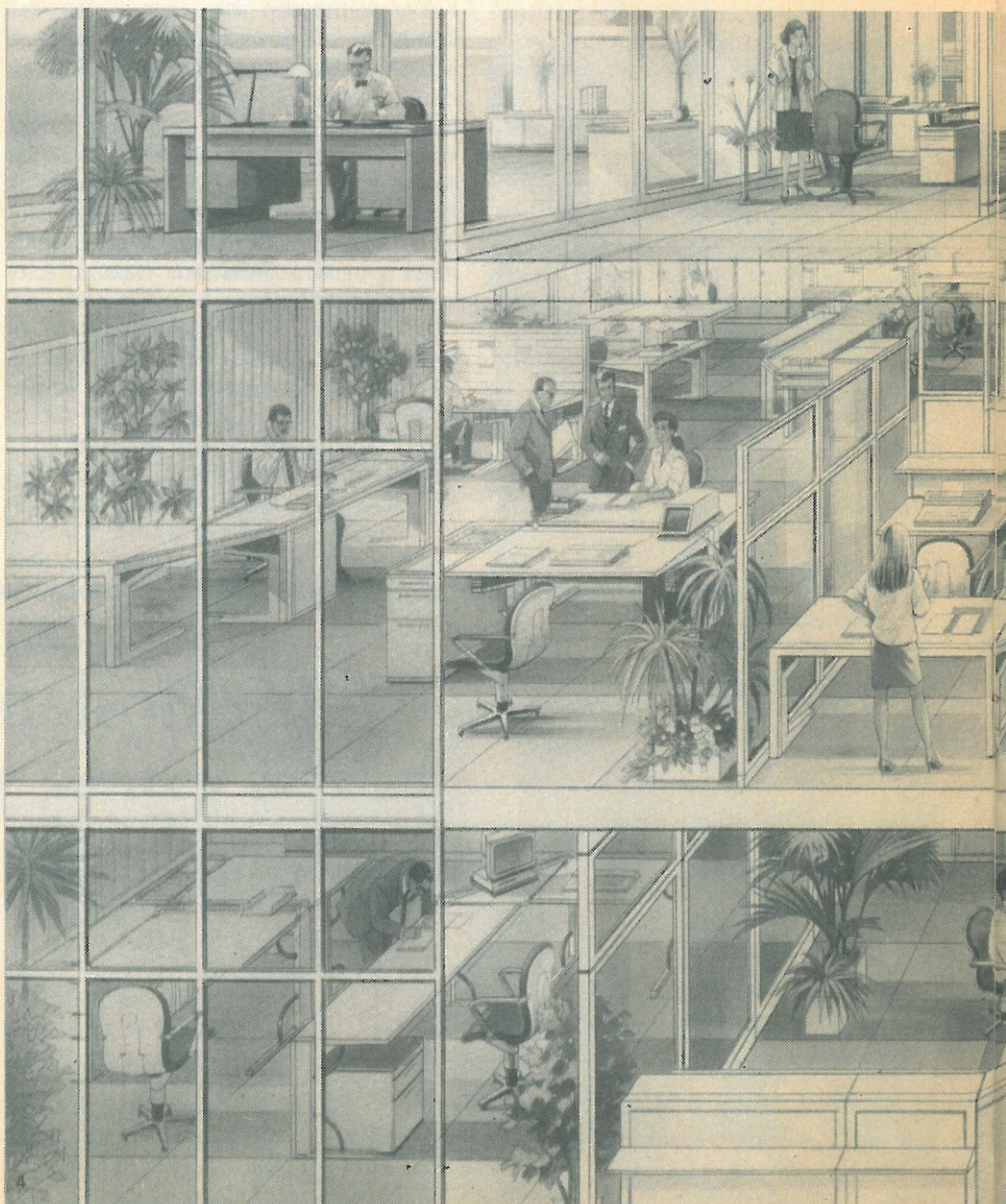
FALCO-SOPRON TÚL A DUNÁNTÚLON

Parasztágunk évszázadokon átörökített minták szerint véste-faragta a család használati eszközeit, bútorait. A tehetősebbek a kastélyok, kúriák berendezését többnyire külföldről hívatott műbútorasztalos-mesterekkel készítették. Bútoriparunk a reformkorban nőtte ki magát: az akkori gazdasági körülmények letelepedésre csábították, a környező országokból is vonzották a mestereket, tőkéseket. A századforduló idején már tisztes hírnévnek örvendő üzemek működtek szerte az országban. Ám a világháború után sok helyütt csak a kiégett falak maradtak.

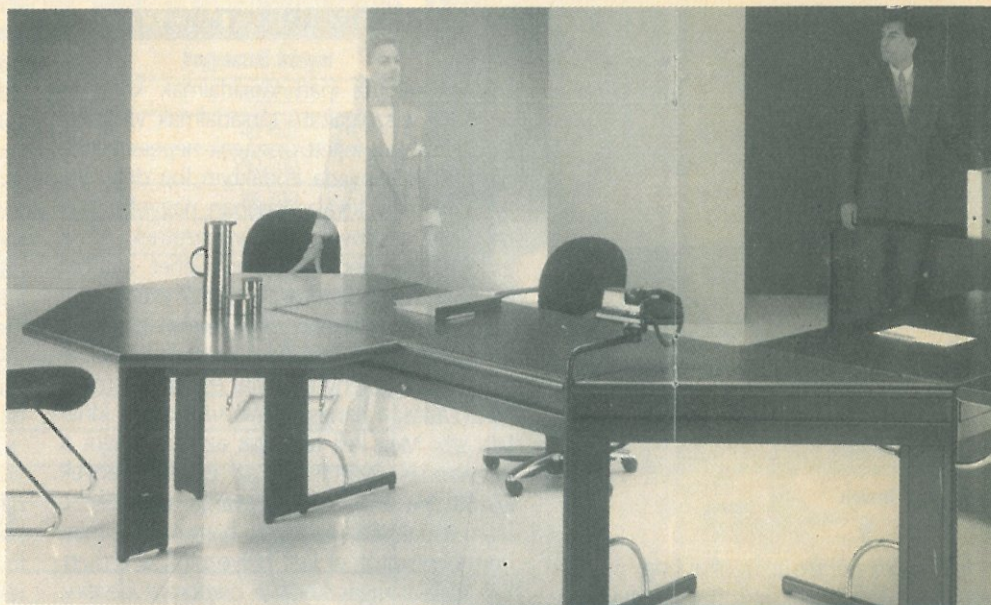
Ujjáépítés, államosítás, internacionalista munkamegosztás... Negyvenöt év elteltével a Falco Fakombinát a legnagyobb magyar vállalkozások listáján az 1989-es 173. helyről 1990-ben a 138.-ra rukkolt elő. Akkor 3736 fő dolgozott a vállalatnál, amelynek nettó árbevétele elérte az 5 milliárd forintot. E kombináthoz tartozik a soproni Falco Bútor és Épület Kft. is, amely idén január 1-jétől egyszemélyes kft.-ként működik. Tevékenységét két csoportra lehet osztani: az irodabútor- és az épületszerkezet-gyártásra. A vállalkozásban összesen 320-330 embert foglalkoztatnak, ám mint *Hulesch Károly* külkereskedelmi igazgató elmondta, a két terület gazdaságilag és szervezetiileg hamarosan elkülönül.

Rendszerváltás után

Ami a KGST-kereskedelemben hiánycikk volt, a szabad piacokon már nem feltétlenül talál vevőre. A mennyiség korszaka lejárt, az igényesebbé lett vevők minőségi termékeket keresnek. Cégfeldarabolásban, korszerű gyártástechnológia átvételében látják a kiutat a rugalmasabb szervezet kiépítésének szükségességét felismerő egykori állami nagyvállalatok, így a Fakombinát vezetői is.

Magyarország nem tartozik a faipari nagyhatalmak közé. Erdőterülete az utóbbi két évtizedben mégis folyamatosan, bár lassan növekedett: míg 1977-ben még csak 1,47 millió hektár volt, 1990-ben már meghaladta az 1,69 millió hektárt, ami az összes földterület több mint egyötöde. Persze nem környezetvédelmi megfontolások készítették fásításra a mezőgazdákat. Az erdősítésre mindenekelőtt a KGST-programokban előírt fafeldolgozó- és papíripari fejlesztések miatt volt szükség.

Beta a főnöktől lefelé

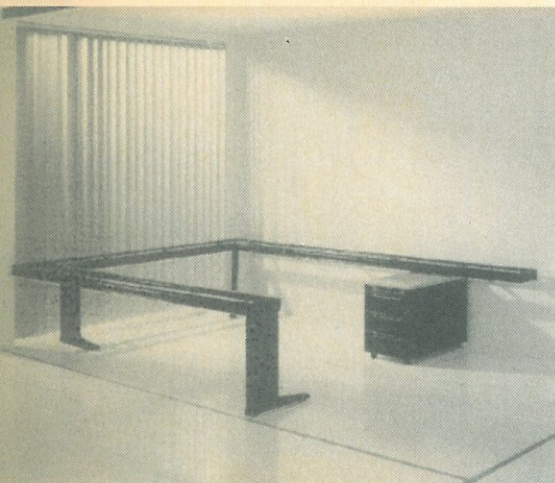

Pedig a Falco már a nyolcvanas években is lépést tartott a technikai fejlődéssel: 1990-re kiépített számítógépes hálózata iránymutatónak számított a hazai viszonyok között. Jelenleg öt irodabútor-családjuk van, de fennmaradni csak kínálatbővítéssel, gyártás-megújítással lehet. Tavaly ősszel kerültek közelebbi kapcsolatba a német König + Neurath céggel, amellyel az idei Ifabón már közösen jelentek meg, s vegyes vállalat felállítását fontolgatják.

Apai és anyai ág

Nem a „dizájnos” bútorcégek közé tartozik, a König + Neurathot mégis az élvonalbeli irodabútor-gyártók közt tartják számon. Az asztalosműhelyként indult, 1925-ben üzemé terebélyesedő vállalkozás (a König az apai, a Neurath az anyai ág) kimondottan az irodai berendezésekre szakosodott. Végigjárta az első, a második és a harmadik generációs irodabútorok iskoláját, s a laminált felületű bútorok kategóriájában ma a (meghatározó) német piacon a három legnagyobb közt van. Körülbelül 1200–1400 főt foglalkoztat.

Exportra megy – a licenceket nem számítva – gyártmányaik körülbelül 20 százaléka. Minden terméküket összeszerelve szállítják, mondván: a bútor igényesebb áru, semhogy házilag összeállítható legyen. Messzebbre természetesen lapra szerelve utazik a távoli megrendelőnek címzett szállítmány. A König + Neurathnak saját vállalatai vannak Londonban, Amszterdamban és Párizsban, kereskedelmi partnerei Ausztráliában, Görögországban, Mexikóban, Portugáliában, Spanyolországban.

Erős lábú Omega

Jellemző a német felfogásra, hogy – ellenében a nálunk megszokottal – azt vallják: ami otthon is eladható, az jó, a többinek meg külföldön kell gazdát keresni. Mivel a német munkabérek meglehetősen magasak, több a fizetett munkaszüneti nap, mint más európai országokban, csak csúcstechnológiával fedezhető a drága termelés. A licencvevőknek azon részegységek gyártási jogát adják át, amelyek előállítására képesek, a többiit késztermékként kapják a német gyárból.

Komplett garnitúrákban válaszfalak, székek egyaránt találhatóak – ezekben ma már a fém alkatrész a drága. Fémlábazat-katalógusukból 8-10 színből lehet választani. Egy-teres irodák berendezéséhez hő- és hangszigetelő, testmagassághoz igazított, jól kihasználható szekrényelemeket fejlesztettek ki. Üvegfalat csak ott alkalmaznak, ahol a munkakapcsolat miatt az optikai kontaktusra szükség van.

Határtalan területek

Lassan lejár az ipari társadalmak kora, és átlépünk a szolgáltató társadalmak világába. Előbb-utóbb a fejlett országok népességének nagyobbik hányada irodákban fog dolgozni. A munkahely kiválasztásában nagyobb szerepe lesz a színvonalas környezetnek, mivel a jó szakembert már nem lehet akárhol leültetni. Az irodabútorok gyártói ezért egyre teljesebb és teljesebb rendszereket kínálnak. Szolgáltatásaik közül nem maradhat már ki a szellőzési, a fénytechnikai és színdinamikai tanácsadás, a hangszigetelő válaszfalak kínálata stb. Meg kell találniuk az összhangot a nagyszériás gyártás és az egyéni igények között. Ha a vevő úgy kívánja, a cserépbe ültetett pálmától az asztali hamutartóig minden kiegészítőt el kell helyezniük a térben. Sok vállalat ragaszkodik a *corporate identity*, a cég jellemző szín- és stílusvilágának megjelenítéséhez.

Egy-egy jelentősebb referenciahely visszatérő nagy vevőt jelent. A König + Neurath listáján a BASF, a Braun, a Bosch, a Daimler Benz, a Dresdner Bank, a Porsche, a Siemens, a Zeiss neve alatt számos külföldi cégé is olvasható: Dunlop, Honeywell, IBM, Philips, Shell, Texaco, sőt amerikai, izlandi, líbiai, ománi, svájci és szingapúri bankok, hatóságok is vásároltak tőlük. Tavaly a cég nettó forgalma 275 millió márka volt, az idei terv 330 millió márka.

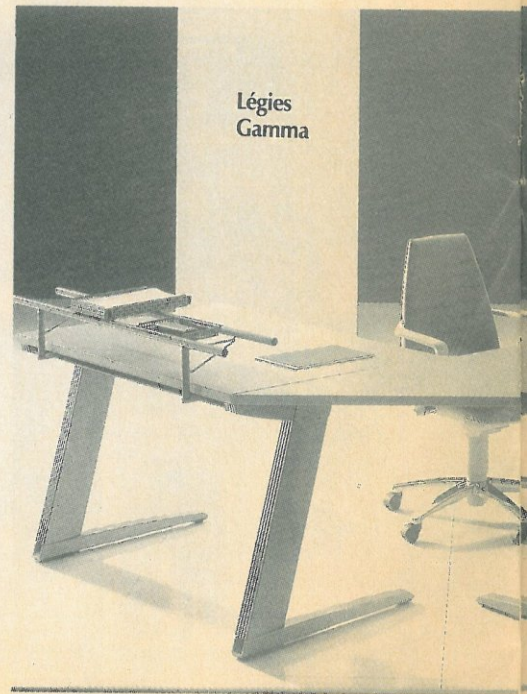
Királyi többes

Bár még a hetvenes években tervezték, a King Junior sorozat ma is érvényes elveket valósít meg. Olcsó, minimális munkahely,

kombinálható elemek, könnyen tisztítható, fakó és telített színű laminált bútorlapokból. A King Alpha a nyolcvanas évek szülötte. Elemeiből már rendszerek építhetők ki. Az asztallapok dönthetők, süllyesztethetők-emelhetők, megjelenik a harmadik sík, a tartószerkezetbe beépül a kábelcsatorna. Ezt az ágat viszi tovább a Beta. A beosztottak irodáját laminált, a főnökét pácolt, furnírozott, krómozott bútorokkal lehet berendezni, megtartva a corporate identityt – egy családon belül. Ez a legnagyobb számban eladott König + Neurath modell. 1987-ben kapott formatervezési díjat.

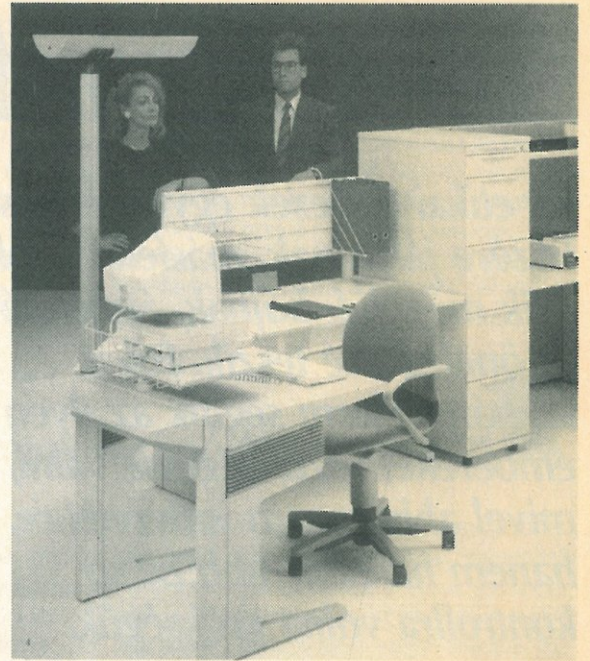
Legyen egyszerű és olcsó, ugyanakkor világos vonalvezetésű, légies, tiszta, harmonikus formájú, a kiegészíthetőség és a kábelezési követelmények figyelembevételével! A King Gamma önálló asztalprogram, jellegzetessége a ferde vonalú lábazat. Színek: égbék, acélszürke, ciklámen és pipacsörös.

Egyedi megrendelés alapján, méretre is készül a King Omega, amelynél a lábak számát és az – elég magas – árat úgy csökkentették, hogy mindössze egy-két oszlop és a konténerek hordják az egész szabványi rendszer súlyát. Az Omega a jelenlegi irodaépítési elveknek (magas bérleti díjak, kis terület, egyéni munkahelyek és csoportos irodák) igyekszik megfelelni, gazdaságosan alkalmazkodva az adott feltételekhez. Karakterét a vízszintesen futó tartószerkezet adja, ez foglalja magában a kábeleket. A tartószerkezet, a munkalap és a lábak az építőköcska elve alapján, percek alatt össze-szerelhetők és átalakíthatók, elláthatók az asztallap fölé nyúló, harmadik síkot alkotó polcokkal, a padlón vagy a lábazaton nyugvó konténerekkel.

A Bundespostnál Optima

Légies Gamma

King Gamma árlista Sopronból

Elem neve	Jelzés	Fogyasztói irányár
Asztal	GA-180	44 000
Asztal	GA-160	40 650
Asztal	GA-120	39 200
Asztal	GA-80	35 700
Szögasztal	GA-90	9 750
Szögasztal	GA-60	9 250
Szögasztal	GA-45	9 300
Szögasztal	GA-80T	26 700
Tárgyaló	GA-160T	36 250
Fiókoselem	MF-2	17 200
Fiókoselem	MF-2/a	15 600
Fiókos elem	MF-3	19 700
Fiókos elem	MF-3/a	16 550
Fiókos elem	MF-5	26 200
Tolóajtós szekrény	MT-1	8 050
Tolóajtós szekrény	MT-11	9 850
Szekrénylábazat	ML-1	850
Szekrénylábazat	ML-11	1 050

Alpha, a rugalmas

Örökölve az Omega flexibilitását, az Optima egyszerűbb megoldásokat valósít meg. Ebből a típusból tízmillió márkás tételt rendelt a német posta.

Kisebbs jelentőségű a cég életében (a négy üzemből csak egy, a kasseli gyártja) a vezetői dolgozószobák bútorzata. King Zeta, Classic, Privat: pácolt furnírborítás 12 színben, a fehértől a dión és a mahagónin át az ébenig; fából készült redőnyös szekrények, tárolók; bőrbevonatú karosszékek stb. A King Centra az olaszos ízlésű főnöknek felel meg jobban. Kicsit extravagáns, szabálytalan formákat párosít a német precizitással.

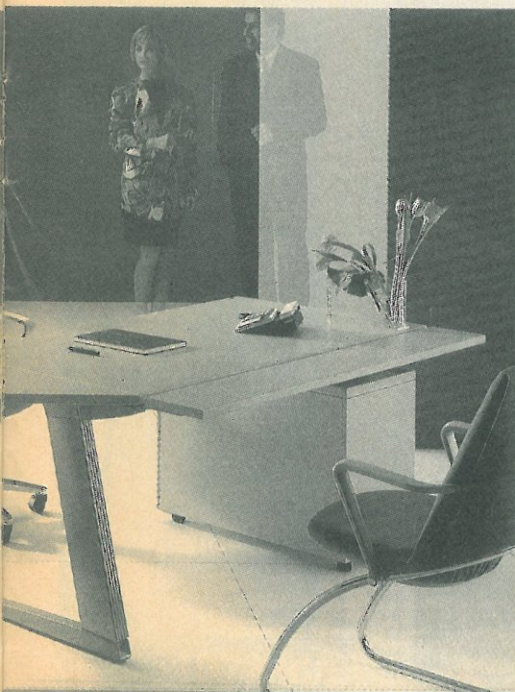
Az önmegvalósítás tere

Mivel a kilencvenes évek irodájának megtervezése nemcsak az irodabútor-rendszerekre vonatkozó ismereteket, tehát a szabvány-előírásokban, biztonsági szabályokban és más szakterületekben való jártasságot követeli meg, hanem a világítási, klimatizálási, akusztikai, színelméleti, sőt ügyintézési gyakorlatot is, végső soron az irodaberendezőnek méretre szabott, teljes megoldásokat kell ajánlania a vevőnek, s a megtervezéstől a megvalósításig végig kell kísérnie a teljes munkahely-kialakítási folyamatot. Mi több, a beruházás elkészülte

után is köteles a szerződésből adódó utólagos szolgáltatások (például garanciális igények) kielégítésére. Olykor – röviddel a szállítás után – kiegészítő megoldásokat kér a vevő.

Eddig ezt a szolgáltatáscsomagot a bútorgyártók többnyire díjmentesen kínálták föl. Ez a jövőben aligha lesz lehetséges, mivel a megmaradó kereskedelmi árrés nem teszi lehetővé. Ugyanakkor a vevő, ha kompetensnek találja partnerét, különleges teljesítményként fogja elismerni az átfogó tanácsadást és megvalósítást. Nem csoda. Az az iroda, amelyet ma alakítanak ki, az ezredforduló idején is az önmegvalósítás tere kell legyen.

Kelenhegyi Péter

Etika az informatikában I.

Az etikai kódexek egyfelől a családok kezére játszanak, másfelől azokat, akik mögük bújnak, álszentté és önelégültté teszik. Etikai szabályok nem segítik az ilyen embereket tisztességesé válni, mivel ahhoz nem ismeretekre, hanem hatékonyabb belső kontrollra volna szükségük.

Viszonylag fiatal tudomány, az informatika és vele kapcsolatban még sok kérdés – nem utolsósorban a diszciplína valódi természete – vár tisztázásra. A mai viták részben a szakmai etika kérdéseivel foglalkoznak, s azzal is, vajon

szükség van-e etikai kódexre. Az Egyesült Államokban az eddigi polémia legnagyobb részét a könyvtartudományi szakirodalmon belül zajlott, ahol a társadalmi kontroll miatt a hibás lépések megtételének, illetve a megbízhatatlan információk szolgáltatásának következményei jobban tudatosultak. A könyvtárosok érdeklődésének meg-megújuló hullámai már eredményeztek szakmai feladatokat és köteleességeket meghatározó magatartási kódexet. Az Amerikai Könyvtárszövetség (American Library Association) magatartáskódexe elemzésének egy egész könyvet szenteltek. E könyv szerzői az ilyen kódexeket úgy jellemezték, mint ami „általános, fennkölt és valószínűleg végrehajthatatlan”.

Az informatikai tevékenység hagyományos formája meglehetősen passzív: egy olyan kommunikációs rendszer igényeinek kielégítése, melyet a befogadó hoz mozgásba és egyúttal ellenőriz is, elsődleges funkciója tehát nem más, mint a tudás rendellenes állapotának orvoslása. Más szavakkal a kérdező érzi, hogy tudása egy bizonyos témára vonatkozóan elégtelen vagy téves, és ezt felismerve segítséget kér. Válaszul az informatikai szakember relevánsnak látszó dokumentumokat produkál. A felhasználói szükségletek ilyen befogadóorientált megközelítése nem számolhat aktuális információs igényekkel, esetleg azért, mert a kívánt információ túlságosan összetett, vagy mert a kérdező képtelen

megfogalmazni egy adekvát kérdést. Bármelyik is a helyzet, az információ természetének hagyományosan feltételezett fogalma meglehetősen korlátozott: inkább tekintik semlegesnek, mint különféle célokra manipulálhatónak. A modell gyakorlati elemei a következőképpen foglalhatók össze:

- létezik a rögzített tudás vagy információ, a szerző – az információ küldője – által kötegelve, azaz dokumentumba csomagolva;
- létezik a felhasználó, az információ befogadója, aki megfogalmazható érdeklődéssel vagy információigénnyel lép fel;
- az informatikai szakember – a fenti két szereplő közötti közvetítő;

• az egyetlen kár, amelyet az informatikai szakember okozhat, hogy a felhasználónak nem a keresett dokumentumot mutatja meg vagy hogy nem sikerül azt megtalálnia.

Ez a modell megfelel a sokat idézett „könyvtárosok krédójában” megjelenő képnek: semmi politika, semmi vallás, semmi morál. De hogy válik be egy ilyen attitűd a gyakorlatban? Nagyon nehéz például elképzelni, hogy a közkönyvtáros ugyanúgy fog bánni a luxuslakás tulajdonosával, mint a hajléktalannal, aki azért jön, hogy elszenderedjék a napilapok fölött. Személyes, politikai, vallási, nemi és egyéb előítéletek befolyásolják a szolgálatot. Ilyenformán nem

AKCIÓ!

AT 386-33

64 Kbyte cache-alaplap

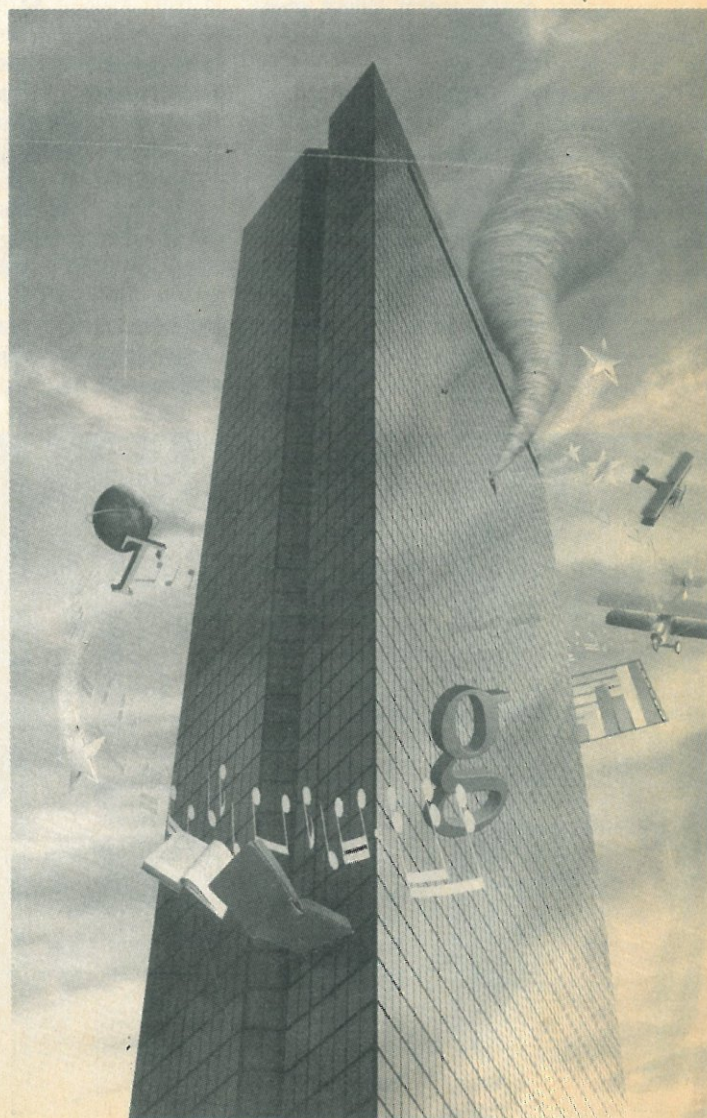
2 év garanciával

CSAK 18 750 Ft

Nagyobb mennyiség esetén további kedvezmények!

IPEL
KFT

Telefon/fax: 133-2286
Budapest VIII. kerület
Százados út 20/C

meglepő, hogy kevés sikert aratnak az olyan magatartási kódexek, amelyek a könyvtárost vagy az informatikai szakem-

bert személyes érzelmei figyelmen kívül hagyására és semleges szolgáltatás nyújtására szólítják fel.

Megszűrni vagy nem megszűrni?

Egy rövid, bár sokat idézett vizsgálat során a kutató különféle könyvtárakat keresett fel, és információt kért olyan eszköz elkészítéséhez, amely alkalmas egy ház felrobbantására. Ebben a kísérletben megvalósult a semlegesség és a kommunikáció befogadóorientált megközelítése: egyetlen könyvtáros sem érdeklődött a kérdező motívumai iránt, mielőtt válaszolt volna. Vajon igazolható-e az ilyen magatartás?

Következményeit jól foglalja össze az *Óda a magatartástudományhoz*. „Etikailag semleges, értékmentes – subidam, subidu. Náci SS, Schweitzer-i humánus – értékmentes, egykutya.”

Az etikai értékek gyakorlati jelentőségét talán még felül is múlja fontosságuk az informatikai kutatásban érintettek számára. Mégis nagyon kicsi a tárgy iránti érdeklődés. Más diszciplínákban, különösen a társadalomtudományokban és a biológiában, amelyeknek az informatika sokat köszönhet, valamint a szociális gondozásban és az orvostudományban ezek a kérdések figyelemre méltó vitákat váltottak ki. A konfliktus régóta fennáll a magatartás értékmentes kezelhetőségét vallók, valamint azok között, akik megértik, hogy a semlegesség eszméje alig több, mint kényelmesen használható mítosz.

Mit nyújthatnak tehát az efféle elmélkedések a szakember számára, akinek feladata az információ gyűjtése, rendszerezése és bemutatása? A Kent észrevette, hogy nem maga az információ ruház fel hatalommal, hanem a kezelésének és használatának ellenőrzésére kiterjedő képesség. A kormányzat, az ipar, a kereskedelem mind-mind szándékosan

akadályozza az információ áramlását, hogy ezáltal megszerezze, erősítse vagy fenntartsa hatalmát.

Mégis, ha az információ manipulációja az, ami hatalommal ruház fel, vajon hányan veszik komolyan közülünk a következményeket? Hányan kérdezik meg, mi történik az információval vagy az adattal, ha már a felhasználó rendelkezésére bocsátották?

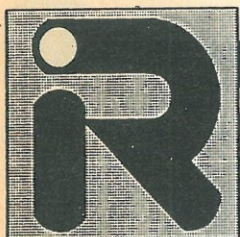
Információ, de kinek?

Használható meghatározása szerint a szakmai etika feladata mértékadó útmutatók és alapelvek megalkotása, a legfontosabb célok kijelölése, illetve az egymással konfliktusban lévő értékek és célok összeegyeztetése. Nem egyszerűen tilalmakból áll, hanem támogatja a pozitív felelősséget is. Szokatlan jelenség, hogy egy diszciplína mind a tudományos, azaz a kutatási, mind a technológiai, azaz a gyakorlati oldalt felöleli, ami csak

bonyolultabbá teszi a helyzetet. Az informatika számos részterülete fontos, érdekes etikai szempontból. Mutatja ezt a lista is, melyet néhány évvel ezelőtt állítottak össze az Amerikai Informatikai Társaság tagjai közötti vita bátorítására:

- lehívás;
- személyes adat (dokumentum vagy adat közzététele szándékosan vagy gondatlanságból);
- szerzői jog (szoftveralkotás, szellemi tulajdon stb.);

INTRAM

Computer Kft.

Professzionális számítógép – amatőr áron!

IBM PS1/PRO 189 000 Ft+áfa

Intel 80386SX-20 processzor
2 MB RAM
1.44 FDD
80 MB HDD

2s/1p csatlakozó
Slimline ház
Színes IBM SVGA monitor
101 gombos billentyűzet

2+2 év garancia!

Készpénzfizetés esetén 10% engedményt adunk!

CSAK AMÍG A KÉSZLET TART!

1072 BUDAPEST, KIS DIÓFA U. 6. TEL/FAX: 121-3230, 122-0087

- az információ ára, ármeghatározás és -verseny;
- számítógépes bűnözés;
- az adatvédelem megsértése;
- intellektuális és tudományos szabadság;
- munkavállalói biztonság;
- határokon keresztüli adatáramlás;
- ügyfélkapcsolatok;
- munkaadó–munkavállaló kapcsolatok;
- információ elrejtése vagy meghamisítása.

Etika a tanításban

Az informatika oktatásával kapcsolatban felmerülő etikai problémák hasonlóak az egyéb szakterületekéhez. Az egyik alapkérdés, hogy elegendő-e az egész problémakör szükségszerűen fel-színes képét nyújtani, vagy cél-szerűbb egy részterületben mé-lyebbre hatolni, s vajon milyen tudásszint felel majd meg a diákok jövőbeni munkaadói által tá-masztott követelményeknek? Egy másik kérdés: mennyiben felel-nek meg az iskolai tanmenetek a különböző prospektusok által tá-plált várakozásoknak, és kell-e az oktatóknak rendelkezniük gya-

korlati ismeretekkel az informatikai tevékenységről? Konfliktus alakulhat ki a tanítás, valamint a saját kutatói, illetve szaktanácsadói tevékenység között. Például: vajon morálisan helyes-e a szűkös oktatási forrásokat személyes kutatási célokra igénybe ven-ni? Milyen mértékig méltányos a munkaidőben folytatott szakértői tevékenységért pénzt elfogadni?

Már másféle etikai problémák vetődnek fel az olyan emberekkel kapcsolatban, akik hallgatóik munkájának eredményét kisajátítják, illetve akik munkatársaik munkájá-nak értékét semmibe veszik.

ményt, hogy a könyvtárak és a szolgáltatások révén szabadon le-hessen hozzájutni az információk-hoz. Az információban szegény egyre szegényebb lesz.

Magas fokú centralizáltságuk révén az online rendszerek lehetősé- get adnak keresési stratégiák táro-lására, az információáramlás kivá-lasztott felhasználókhöz való eltér-tésére, bizonyos adatok használá-tának folyamatos figyelemmel kísé-résére, valamint a felhasználónak az adott rendszerhez kötésére pénzügyi és egyéb ösztönzők segít-ségével. Ahol a rendszer tulajdo-nosa egyben speciális adatbázisok tulajdonosa is, egyéb veszélyek is vannak. Például nem valószínű, hogy felrak olyan állományokat, amelyek konkurenciát teremtenek saját magának. Valószínűtlen az is, hogy a versenypiac hatalmas köz-pontjai rövid távon alacsony bevételt ígérő adatbázisokat vennének, tekintet nélkül azok értékeire.

Vajon milyen jövő vár az on-line világra? A rendszerek új, nyil-tan politikai szerepet fognak ját-szani? *H. G. Wells* egy olyan

szintetizált „világenciklopédiát” kép-zelt el, amely az általa ismert könyvtárak alternatívájaként minden hasznos tényt és infor-mációt tartalmaz. Célja olyan egyedülálló aktualizált forrás lét-rehozása volt, amely valamennyi kérdésre válaszolni tud. A fényle-mez ezt a víziót hozta közelebb a valósághoz. Kérdés, mit gon-dolt volna Wells a WORM-ról. Ki tudja, hgy a jövőbeni, a mainál is autoritáriusabb kormányzatok nem használják-e fel az ilyen technológiát a számukra szüksé-ges valamennyi tudás tárolására, esetleg úgy is, hogy egyszerű szer-kesztő parancsokkal megváltoz-tatgatnak neveket, dátumokat és egyéb információkat, sokkal egy-szerűbben, mint *Orwell* regényé-ben, az 1984-ben az irattárosok. De nem kell *Orwell*hez fordul-nunk ilyen példákért. Meg lehet kérdezni azt is, vajon hol az információ szabadsága, ha valaki hivatalos forrásból származó je-lentéseket keres a savas esőkről vagy a nukleáris erőművek biz-tonságáról.

Etika az informatikai munkában

Ha az információ áramlása és feldolgozása felett gyakorolt el-lenőrzés a hatalom forrása, úgy számos, etikai szempontból ké-tes célra történő felhasználási mód létezik. Ezek skálája az anyagok hozzáférhetőségében mutatkozó egyenlőtlenségtől a titoktartás megsértéséig és a kü-lönböző felhasználók érdekei

közötti aligha feloldható konfliktusig terjed.

Kérdéses az információkért járó térítés, továbbá hogy jogos-e sze-mélyes célokra felhasználni a mun-kavégzés során összegyűjtött infor-mációt. S megfordítva, szabad-e magáncélra használni a munkaadó számítógépét és jelszavát? Ez utó-bi még mindig tisztázatlan.

Az online világ

Különösen sok probléma forrásai az online információs rendszerek. A Kent azt állítja, hogy használha-tóságuk elismerése egyenes arány-ban áll a rendszer naivitásával, következésképpen megfigyelhető lesz a legkisebb elfogadható telje-sítmény meghatározására való tö-rekvés. Ahogy az online szolgálta-tások nőnek és egybeolvadnak, úgy nő ellenőrzésük is az infor-máció és használói felett. Az online keresés még nagyon fiatal volt,

amikor *Oppenheim* már rámuta-tott az információ nyilvánosság felé törő áramlásának korlátozása és eltorzítása terén meglévő lehetősé-gekre. Ahogy az információ mind fejlettebb és költségesebb techno-lógiájú csomagokban kerül a piac-ra, megnő a veszélye annak, hogy a gazdasági és oktatásbeli hátrá-nyok miatt a népesség egyre na-gyobb hányada számára megszű-nik hozzáférés lehetősége. Egyre nehezebb megvalósítani azt az esz-

Etika a kutatásban

Az információkutatás messzeme-nően összefügg a kommunikációs szokásokkal, amely társadalmi je-lenség. Módszerei tehát sokat kö-szönhetnek a társadalomtudomá-nyoknak, például az interjú és kérdőíves technikákat és a tarta-lomelemzést. Gyakran jár együtt a kutatás tárgyalásokkal a kérdező és mások között. Így például ah-hoz, hogy meginterjúvolhassunk könyvtári dolgozókat a szolgálta-tásról, dolgunk akadhat egy sor közvetítővel, portástól munkaadó-ig, sőt ha a téma valamilyen érte-lemben érzékeny, akár szakszerve-zetissel is. Az utóbbira példa lehet egy vizsgálat arról, hogy miként bánik a könyvtári személyzet az érdeklődőkkel. Ha tehát a vizsgálatot végző személy úgy tesz, mintha közönséges érdeklődő volna, és így ad fel tesztkérdéseket, vajon csalást követ-e el?

A nemzeti és kulturális kü-lönbségek nagy jelentőségűek lehetnek eltérő kultúrák össze-hasonlító vizsgálata esetén, va-gy ha egy társadalmon belül létező különféle csoportokat tanulmá-

nyozunk. Ilyenkor fontos etikai problémák merülhetnek fel, pél-dául hogy egymással konfliktus-ban álló értékrendszerekre al-kalmazható-e ugyanaz a stan-dard. Számos tanulmány szüle-tett a Londonban élő kínaiak – e nagy, kulturálisan sokféle, de szinte láthatatlan közösség – kommunikációjáról. Egy ilyen csoport esetében nagyon köny-nyű mindenkit azonosnak tek-inteni. A kérdezőket is gondosan kell kiválasztani: figyelembe kell venni az alanyok szociális, kulturális, gazdasági és nyelvi hát-terét, valamint a minta életkor-csoportjait. Ha hasonló háttérrel rendelkező kérdezőket használunk, a kommunikáció egy bizo-nyos szintig könnyen megy, de vajon képesek lesznek-e az interjú-alapnyok bizalmas dolgokról be-szélgetni olyan személlyel, aki elég közel áll hozzájuk ahhoz, hogy hajlamos legyen továbbad-ni a közösség más tagjainak, amit hall, vagy személyes, szociálisan zavarba hozó ítéleteket alkotni? Másrészt egy fehér ember lehet

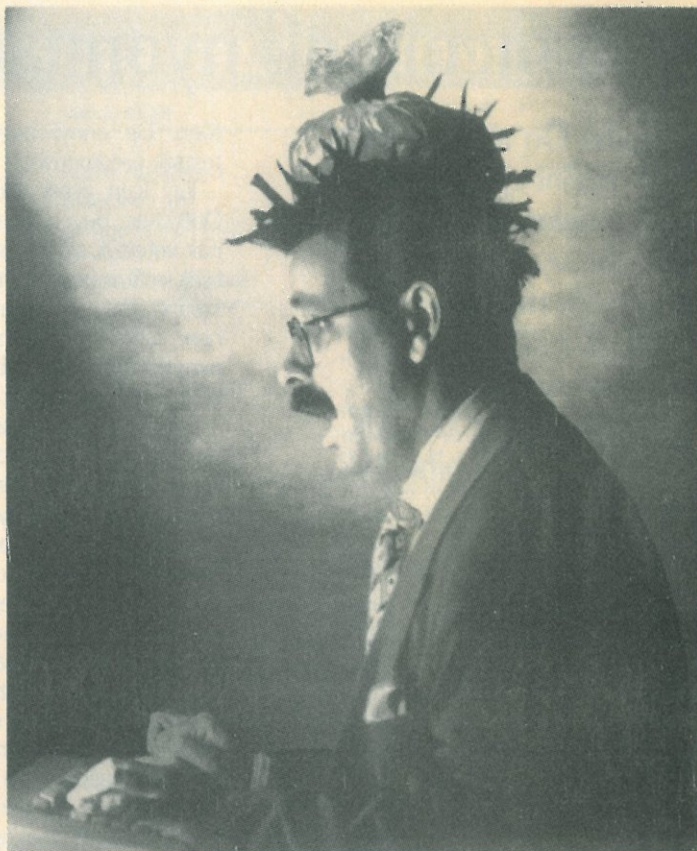
semlegesebb, de tekinthetik a „hivatalosság” képviselőjének is, olyannak tehát, akivel jobb elkerülni az érintkezést. A nem megfelelő személyek alkalmazása eltorzíthatja a teljes vizsgálatot.

További fontos, megoldatlan probléma, hogy eltérő kulturális csoportok tanulmányozása esetén számítani lehet-e ugyanazon etikai minták megfigyelésére. Így fel lehet tenni a kérdést, hogy az „informált beleegyezés” fogalma (amikor is megmagyarázzák a vizsgálat alanyainak, miről szól a vizsgálat és milyen hatása lehet mindennek rájuk, majd elnyerik a hozzájárulásukat) vajon releváns lehet-e olyan országokban, ahol az individuális autonómiára kevés tekintettel vannak – illetve ott a használata nem egyfajta etikai imperializmus-e.

Sok országban a hivatalos szervek, mint például a rendőrség, betekinthetnek a kutatási forrásokba vagy olyan adatokba, mint a könyvtári kölcsönzési rendszer, amelyből az olvasási szokásokra

lehet következtetni. A kutatási adatok sok helyütt nem számítanak privilegizált információnak, és fontos, hogy törvényes bizonyítékként igénybe lehessen venni. Amerikában viszont voltak esetek, amikor a kutatók inkább készek voltak börtönbe vonulni, mintsem hogy veszélyeztessék vizsgálati alanyaik névtelenségét. A Kinsey Intézet pedig azzal fenyegetőzött, hogy a szexuális szokásokról őrzött adatait inkább megsemmisíti, de nem teszi hozzáférhetővé őket a hatóságok számára.

Konfliktus van a kutatóhelyek és az ipari szervezetek között. Növekvő nyomás nehezedik az egyetemekre az ipar által támogatott kutatások érdekében, a finanszírozó céljai azonban egészen mások lehetnek, mint az intézményei: az utóbbit nem feltétlenül motiválja elsődlegesen a profitszerzés és a titoktartás. Ehelyett sokkal összetettebb etikai és ezen alapuló morális kívánalmai vannak.

fonBOX

ÜZENET, AMI MINDIG CÉLBA ÉRI
A
fonBOX

DIGITÁLIS ÜZENET TOVÁBBÍTÓ
RENDSZER ÖNÁLLÓ, KÖZVETLENÜL
ELÉRHETŐ ELEKTRONIKUS
POSTAFIÓKOK - ÜGYNEVEZETT
HANGDOBOZOK - HÁLÓZATA. A
TITKOSÍTÓ KÓDDAL MŰKÖDŐ
RENDSZER AZ ELŐFIZETŐK SZÓBELI
ÜZENETEINEK RÖGZÍTÉSÉRE ÉS
TOVÁBBÍTÁSÁRA ALKALMAS.
MEGRENDELHETŐ:

1145 BUDAPEST, BÁCSKAI U. 20
TEL: 163-5579, 183-5708
FAX: 252-7367

AZ ELÉRHETŐSÉG LEGSOKOLDALÚBB FORMÁJA

Gubancoljunk nyomtatót!

Szeretne Ön több gépet is használni egyszerre, egy nyomtatóval? Szeretne nyomtatási és gépidőt megtakarítani? Ezt kínálja Printfer nyomtatóelosztója prospektusán az Xfer Kft. Vajon mennyire hihetünk a reklámnak?

A cég jóvoltából szerkesztőségünkben módunkban állt kipróbálni és tesztelni egy Printfert. Maximális kiépítésben, azaz 4 megabájt RAM-mal érkezett, de kapható 256 kilobájtos és 1 megabájtos változata is.

Kis mérete miatt szinte bárhova elfér a készülék, csak a drótok kivezetésére kell helyet hagynunk. Ezt azért tartjuk érdekesnek megjegyezni, mert tudjuk: minden számítástechnikus nagyon hamar lefoglal magának minden közelébe eső vízszintes felületet. Tömege sem sok: a biztonsági transzformátorral együtt mindössze 80 dekagramm.

Mit tud a Printfer? Nos, a kis jószággal egyszerre akár három gépről is használhatunk egy nyomtatót – kettőt párhuzamos, egyet pedig a soros porton. Igen elmés tárkezelés biztosítja a programok keveredésmentes nyomtatását. A leírás szerint maximálisan 128 állomány lehet az átmeneti tárban. Ezt a határt szerettük volna kipróbálni, de türelmünk lassan elfogyott, és valahol a nyolcvanadik állomány környékén úgy gondoltuk, talán hihetünk a kézikönyvnek.

Ez az apró doboz nagyjából mindazon funkciókat nyújtja, amelyeket egy hálózati queue: sorba állít, elsőbbséget biztosít(hat), soron kívüli és összekapcsolt nyomtatást tesz lehetővé – mindezt a Printferről vezérelhe-

tően. De ennyi bevezetés után lássuk a tesztek eredményét!

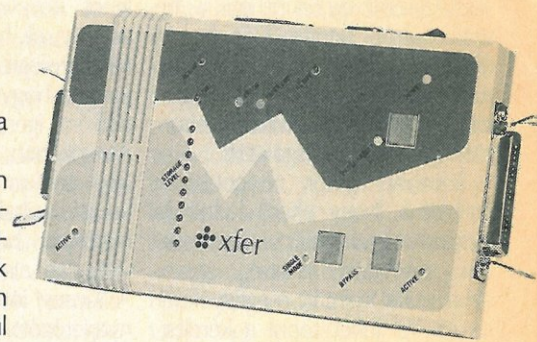
Egy igen gyors 386-os PC és egy Epson FX-850-es bevetésével sebességvizsgálatoknak vetettük alá a készüléket. Azért használtunk mátrixnyomtatót, mert tapasztalataink szerint lézeryomtatón vagy sornyomtatón nem látszott meg, hogy nem közvetlenül nyomtatunk. Megpróbáltuk hát a legköznapi mátrixnyomtatót kiválasztani.

Először Windows alól, Coreldraw 2.0-ból nyomtattuk ki a *Szőcske* (grasshopper) című képet. Nos, a Printfer jelentősen javított a munkánkon. Míg a nyomtató elküzdött magában, mi addig is használhattuk gépeinket.

Persze, anélkül hogy szórszalhasogatók akarnánk lenni, megjegyezzük: aki Windows alól akar nyomtatni, annak ott a Print Manager a háttérnyomtatáshoz, mindössze egy kis memóriára van szükség. Ez a megoldás nem lesz olyan gyors, de ingyen van. (Vizsgálódásaink során kiderült, hogy a Printfer a Print Managerrel nem kumulatív, azaz soha nem érdemes egyszerre két gyorsítóprogramot használni – csakúgy, mint egy állományt kétszer tömöríteni.)

Másodjára egy tervezőszoftvert választottunk. Teljesen szubjektív módon a Pcad programcsomag mellett döntöttünk. A készüléknek köszönhető javulás szemmel látható; szembe szökő az időmegtakarítás. Az ilyen alkalmazásokhoz ajánlatos beszerezni legalább egy kisebb teljesítményű Printfert (tesztünk alatt alig volt nagyobb az átmenő adatállomány – a konvertálás után – 100 kilobájtnál).

A több géppel való összekötés után ismét elemében volt új szerzeményünk. Legnagyobb rosszindulatunk ellenére sem sikerült megkevernünk. Egyetlen hiányosságot tapasztaltunk: a számítógép adta változatos hibaüzenetek elmaradtak, a Printfer pedig minden hibát három csoportba sorolt (megtelt a memória, kifogyott a papír, egyéb).

Összefoglalva a leírtakat, a Printfer igen jó benyomást gyakorolt ránk. Természetesen nem helyettesíti a nyomtatók memóriájának bővítését, ugyanakkor többet nyújt egy egyszerű bővítésnél, arról nem is beszélve, hogy egy mátrixnyomtatót körülményes négy megabájtra felfejeleszteni. Aki tehát kisebb teljesítményű nyomtató mellett dolgozik, úgy tűnik, e készülékben megtalálhatja a megoldást gépének felszabadítására. A cég szórólapján említett időmegtakarítás ugyan kissé túlzás, de nem jár nagyon messze a valóságtól. A nyomtatómegosztás előnyeireh pedig egy csepp kétség sem férhet – pusztán erre a célra még kár lenne drága hálózatot kiépíteni.

Lencsés Gábor

Teszteredmények

Coreldraw 2.0, GRASSHOP.CDR nyomtatása

1. Közvetlenül (mindennemű gyorsítás nélkül)	155 másodperc = 100 százalék
2. Print Managerrel	62 másodperc = 40 százalék
3. Printferrel	39 másodperc = 25 százalék
4. Printferrel és Print Managerrel	62 másodperc = 40 százalék

Nyomtatás Pcad-dal (Pcprint), 26 kilobájtos .PLT állománnyal

1. Közvetlenül	419 másodperc = 100 százalék
2. Printferrel	105 másodperc = 25 százalék

A tesztekhez 33 megahertzes Etec 386-os típusú, az alaplapon 4 megabájtos RAM-mal és 64 kilobájtos gyorsítótárral felszerelt PC-t és 4 megabájtos Printfert használtunk.

A McAfee programcsomag a világon több mint 6 millió regisztrált felhasználónak nyújt védelmet.

TOPSOFT
SZÁMÍTÁSTECHNIKAI KFT.

McAfee
dealer

Antivírus programrendszer

(IBM PC-re DOS alatt)

VIRUSCAN - vírus kereső program,
VSHIELD - tárrezidens, vírus bejutást gátló program,
CLEAN-UP - vírustalanító program,
NETSCAN - vírus kereső program hálózatok részére.

Megvédi a számítógéprendszerét a vírusok által okozott károktól.

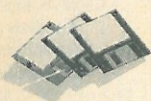

A regisztrált felhasználók jogosultak két éven keresztül a program legfrissebb változatához.

Világ PC vírusal ellen egy helyen: McAfee programok a TOPSOFT-nál.

1025. Budapest, Vend. utca 3.
Telefon: 135-0184, 115-3015, 115-4040, 176-1856
Telefax: 115-4040, 176-1856

Rovatunkban hétről hétre figyelemmel kísérjük, mely számítógépvírusok aktivizálódása várható. Ez természetesen nem jelenti azt, hogy az említett vírusok járványszerűen elterjednek Magyarországon, csak annyit, hogy az adott időszakban kártételükkel, előfordulásukkal számolni lehet.

VÍRUSNAPTÁR 1992. AUGUSZTUS 7-13.

DÁTUM	NÉV NAP	VÍRUS NEVE	TÁMADÁS IDEJE
7. péntek	Ibolya	Frere Jacques Smack Jerusalem (Payday)	minden pénteken minden pénteken pénteken, ha az nem 13-a
8. szombat	László	Italian Pest (Finger) Jerusalem (Phenome) Migram Taiwan	minden szombaton minden szombaton minden szombaton minden hó 8. napján
9. vasárnap	Emőd	Sunday Sunday-2	minden vasárnap minden vasárnap
10. hétfő	Lőrinc	Garfield I-B (BadGuy) I-B (BadGuy 2) I-B (Exterminator) Day10	minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hétfőn minden hó 10. napján
11. kedd	Zsuzsanna, Tiborc	Ah I-B (Demon) I-B (Demon-B) Kamasya	minden kedden minden kedden minden kedden minden kedden
12. szerda	Klára	Victor	minden szerdán
13. csütörtök	Ipoly	Monxla	minden hó 13. napján

Az egész 1992. év folyamán aktív: Datalock, Europe-92, Flash, Fu Manchu, Violator, Were Here, Year 1992
Minden nap támad: január 1-jétől szeptember 21-ig Plastique (COBOL), május 1-jétől augusztus 31-ig Számalk V. 1.00, július 1-jétől augusztus 31-ig Filler (csak AT-n), július 1-jétől december 31-ig Jerusalem (Jerusalem-PLO), Jerusalem (Mendoza), Got-You.

Érvényes víruskereső-ölő verziók: Virkill 0.20, Virx23, Scan-Clean-Vshield-Winscan 93, illetve 91 bugfix, Fprot 2.04a.

Hibernált vírusok

Életünket a PC-korszak elején létrejött vírusok éppúgy megkeseríthetik, mint a legfrissebb gonosztevők. A közismert gazdasági körülmények hatására naponta, hetente szűnnek meg cégek, és a felszámoláskor sorra kerülnek elő az elsőként beszerzett, majd archivált lemezek, programok.

Egy banknál dolgozó ismerősöm a napokban számolt be arról, hogy „rég-új” programokat hozott neki egyik munkatársa valamelyik feloszlóban lévő vállalatból. Úgy látszik, volt némi foganatja addigi erőfeszítéseinek, hiszen az ész nélküli átmásolás és kipróbálás előtt – helyett – legelőször vírusellenőrzést végeztek.

Szerencsére. Ugyanis a lemezekben a víruskorszak első jeles képviselői tanyáztak, a Ping-pong és az Itavir. Ha ellenőrzés nélkül bedóltak volna munkatársa állítá-

sának – „Ugyan már, vírusok egy ilyen régi lemezen?” – most megnézhetnék magukat. Tehát továbbra is a legjobb védekezés a megelőzés.

Minden lemezt, amely nem a vírusellenőrzött és garantáltan vírusmentes gépünkben volt, elő-

ször nézzük át egy, de inkább két víruskereső programmal. Nem elég egyetlen víruskereső program mindenhatóságában bízni. Még McAfee Viruscan programja sem veszi észre az összes vírust. Elég csak a „tájjellegű” átiratokra gondolni, hogy belássuk, nem

provincializmus a hazai vírusölők, víruskeresők használata. Ahol egy vírust találtunk, ott több is lehet. Fertőtlenítés után minden esetben indítsuk újra a keresőt. Élünk a Viruscan 90-es verziójában bevezetett új típusú immunizálás lehetőségével (VAF immunfile). Ha a helyreállító állományokat heti vagy napi rendszerességgel karbantartjuk (változó állományaink védelmére), akkor jóval nagyobb az esélyünk a korrekt visszaállításra.

Ki a kicsit nem becsüli...

Jó hír a rendszergazdáknak, hogy *Rudnai Tamástól* megkaptuk a Virkill legfrissebb (1.15 [25]) változatát, amely már 25 tájjellegű vírust, vírusátiratot képes korrekt módon eltávolítani.

John McAfee a közelmúltban borúlátóan nyilatkozott a víruskeresők jövőjéről a Dark Avenger

Mutation Engine kapcsán. A neves szerző szerint a vírusok új minőségi szintet értek el, amit egyre nehezebb követni az ellenőrző programokkal. Hogy mégis lehet, arra jó példa Rudnai Tamás Virkillje. A program távlati fejlesztési terveiben szerepel, hogy ismeretlen vírusok azonosítására,

visszafejtésére is képes legyen. A pillanatnyi állás szerint egyes nem túl bonyolult „bacikat” már vissza tud fejteni, a komiszabb kártevőkhöz persze még alaposan fejleszteni kell. De az eddigi eredmények alapján előbb-utóbb sikerülni fog.

Nagy Gábor

A soproni Magicról

Lapunk július 9-i számában megjelent *MAGIC-marketing* című cikkünkben említést tettünk arról, hogy a Soproni Szőnyeggyárban gondok vannak a VAX-os hálózattal: a Magic csak egy munkaállomást enged bejelentkezni. Ezzel kapcsolatban kaptuk az alábbi levelet.

Tisztelt Szerkesztőség!

A jelzett problémák megoldására 3 napot Sopronban töltött Roni Harmel úr, a VMS fejlesztői csoport vezetője. A fejlesztő teljes biztonságával oldotta meg a mi gondjainkat, felvetett kérdéseinkre az esetek többségében azonnal vagy némi gondolkodás után válaszolt.

Reméltük, hogy gondjaink nem a Magic fejlesztési hiányosságaira vezethetők vissza, hanem azokban a körülményekben keresendők, amelyek a felhasználói környezetben rejlenek. Esetünkben ez beigazolódtott: VMS és Decnet paraméterbeállítási eltérések voltak, bár a DOS 5.0-ra való áttérés is javított a rendszer működésén.

Roni Harmel is elismerte egyébként, hogy gondjainkat „távírányítással” nem tudtuk volna megoldani, ehhez ide kellett jönnie. Kölszönösen egyetértettünk abban, hogy az üzembe helyezésre vonatkozó kézikönyvön túlmenően szükség lenne egy részletes, a javasolt paramétereket tartalmazó leírásra, amelynek alapján a felhasználó fejlesztői szintű ismeretek nélkül is be tudja állítani a Magic elvárt környezetét.

A felhasználó szemszögéből tekintve ez lehet az általános megoldás, hiszen mi is, mint kis létszámú önálló fejlesztők, többek között azért választottuk ezt a fejlesztő eszközt, hogy a programozó számára teljes körűen áttekinthető és ismeretanyagában birtokolható legyen, s minél távolabb kerüljünk a környezeti szoftvektől és az operációs rendszerektől.

Üdvözlettel és köszönettel:

Simon János

Szervezési és számítástechnikai osztályvezető
Soproni Szőnyeggyár

Informatikai hetilap

Megjelenik minden csütörtökön.

Kiadja a CT Press Kiadó Kft.

Felelős kiadó: Ivanov Péter ügyvezető

Főszerkesztő: Takács Gitta

Főszerkesztő-helyettes:
Mikolás Zoltán

Művészeti vezető: Sütő Kálmán

Szerkesztők:

Fejes Kálmán, Mallász Judit,
Szekeres Zsuzsa, Vargha Márton
Olvasószerkesztő: Kelenhegyi Péter
Korrektor: Lukács Erzsébet

Tervezőszerkesztők:

Olejnyik Jenő, Tripolszky Dóra

Grafikus: Gerse Gábor

Műszaki vezető: Lucz Zsolt

Tördelőszerkesztők:

Dobos Imre, Nagy Gyula, Tóth Attila

Lapmenedzser: Fekete Gizella

A szerkesztőség és a kiadó címe:

1036 Budapest, Lajos u. 160-162.

Telefon: 188-4370, 168-4270

207, 245, 263, 291 mellék

Telefax: 168-6266

Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Hirdetésfelvétel:

CT Press Reklámiroda

Üzletkötők:

Czidor Rózsa, Kálnoki Kis Emese,
Szabóné Véghelyi Anna,
Szamádo Róza

Levél cím: 1300 Budapest 3., Pf. 210

Telefon: 188-4370, 168-4270

Telefax: 168-6266

Sürgős hirdetéseit, üzleti közleményeit egy héten belül közzéteszük. Hívja a CT Press Reklámirodáját! A hirdetések körültekintő gondozását kötelességünknek tekintjük, de tartalmukért felelősséget nem vállalhatunk.

A szedés és a tördelés

a Heti CHIP szerkesztőségében,
TEXTÁR fényeszdő programmal készül.

Nyomásra előkészíti és nyomja:

Zrínyi Nyomda, Budapest

(92.2319/18-66-22)

Felelős vezető:

Grassely István vezérigazgató

© **Heti CHIP**

CT Press Kiadó Kft., Budapest, 1992.

A Heti CHIP-ben megjelent írásk másodközlésével, a lap másolásával és terjesztésével kapcsolatban minden jogot fenntartunk.

A lapból értesítéseket átvenni csak a Heti CHIP-re való hivatkozással lehet. A szerkesztőség a felkérés nélkül beküldött kéziratokat és leveleket is körültekintően gonozza.

A lapban megjelenő cikkek tartalmát ellenőrizzük, ám forrásaink tévedéseiről felelősséget nem vállalhatunk.

Terjeszti

a Magyar Posta
és a CT Press Kiadó Kft.

Ára: 39 forint.

Előfizethető a CT Press Kiadónál.
Előfizetési díj 1 évre 1800 forint.

HU ISSN: 1216-0482

R · E · N · D · E · Z · V · É · N · Y · K · A · L · A · U · Z

A XIV. Miskolci Nemzetközi Kiállítás és Vásárral párhuzamosan *Telekommunikációs Szakvásárt* rendeznek az észak-magyarországi nagyvárosban, **augusztus 14-23.** között, az Általános Kereskedelemfejlesztési Kft. szervezésében (*Heti CHIP*, 92/12.). A kiállítás ideje alatt, **augusztus 17-18-án Nemzetközi Távközlési Fórumot** is rendeznek Miskolcon, a Technika Házában. Az előzetes program szerint *Siklós Csaba* közlekedési, hírközlési és vízügyi miniszter

megnyitóját *Horváth Pálnak*, a Matáv vezérigazgatójának előadása követi *A magyar távközlés-politikai koncepció és törvény hatása a távközlés-fejlesztési programra* címmel. Szó lesz a későbbiekben hálózat- és szolgáltatásfejlesztésről, a Miskolci Távközlési Igazgatóság területi fejlesztési programjáról, a digitális távközlési hálózatok korszerű tervezési módszereiről (POTI) és az EMTEL Kft. hálózatépítő tevékenységéről. A második nap három témakörben hangzanak el

előadások: távbeszélő központok, vezetékes és vezeték nélküli átviteli utak; rádió- és úrtávközlés; távközlési berendezések és szolgáltatások. Az előadók között szerepelnek többek között a BHG, a BRG, a File, az FMV, az Itea, a Kontrax, a Magyar Műsorszóró Vállalat, a MÁV, a Műszer-technika, az Orion, a Please, a Sat-Net, a Siemsen-Telefongyár, a TK és a Westel szakemberei. Felvilágosítást ad Faragó Károlyné a (36) 46-54-011-es telefonszámon.

Hirdetői index

Aplus	2	Lafox	9
Axis	8	Madeira	5
Exe	7	Mentrade	31
Fabicaad	14	Ocean	
Freesoft	2	Office	32
Intram	25	Ringer	27
lpei	24	Topsoft	28
Kövesdi	11	X-Byte	2

MINDEN 20 000 Ft ALATT

PC AT-16MHz számítógép

- asztali ház + 200W tápegység
- 1 MB RAM
- 1,44 MB floppy disk drive 3.5"
- 2 soros, 1 párhuzamos kimenet
- FDD/HDD vezérlő (IDE)
- 101 gombos billentyűzet

19.990,-

40 MB winchester

19.990,-

PHILIPS 14"-os monitor

monokróm vagy monokróm VGA (920x480)

18.000,-

19.990,-

PHILIPS nyomtató

19.990,-

24 tűs * 80 oszlopos * 240 cps * 360x360 dpi
2-féle LQ font * download puffer: 96 karakter
emulációk: EPSON LQ-850 * Tartozék:
printerkábel

Az összeállítás ára csak együttes vásárlás esetén érvényesíthető!
Áraink nem tartalmazzák az áfát, azonban 1 év garanciával értendők!

MENTRADE Kft.

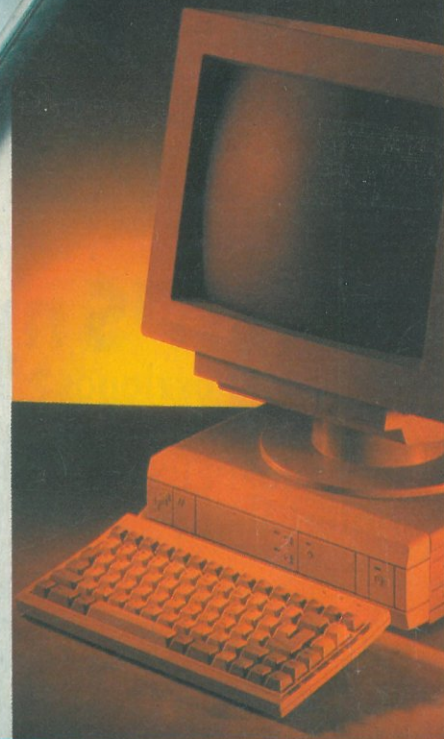
1118 Budapest, Brassó u.135. Tel./fax: 185-0260, tel.: 185-3669

Mi Jobb Technológiát
Nyújtunk!

További termékeink:
HIPPO 486 alaplapp,
JAGUAR 386 alaplapp,
PANTHER 386SX,
KAIYO számítógép rendszer,
FOX 286 es VGA kártyák is kaphatók.

Manufacturer & Exporter

Ocean Office Automation Ltd.

Head Office:
4th & 5th Floor, Kader Industrial Building,
22 Kai Cheung Road, Kowloon Bay,
Kowloon, Hong Kong.
Tel: (852) 305 1800 Telex: 52289 OCCOM HX
Fax: (852) 799 2398 (5 lines)

China Factory: Ocean Information Ltd.
Shajin Town, Bao An County,
Shenzhen, China.
Tel: (867) 559 28079
Fax: (867) 559 28054